

(สำเนา)

เลขที่รับ ๙๗๖๕/๒๕๕๓ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๗๔๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการเจรจาพร้อมรายชื่อประเทศคู่เจรจาของไทยในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนพร้อมรายชื่อประเทศคู่เจรจาของไทยตามกรอบการเจรจาความตกลงฯ ดังกล่าว เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอกรอบเจรจาพร้อมรายชื่อประเทศคู่เจรจาของไทยตามกรอบการเจรจาความตกลงฯ ดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิตี เวชชาชีวะ

(นายอภิสิตี เวชชาชีวะ)

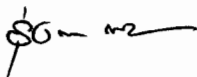
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

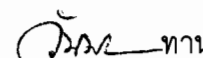

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

พรประภา พิมพ์

ประจักษ์.ตรวจ

เอกสารประกอบการพิจารณา

กรอบการเจรจา

ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครอง การลงทุนระหว่าง
ประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เสนอ

รัฐสภา

จัดทำโดย

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

สารบัญ

	หน้า
1. บทสรุปผู้บริหาร	1
2. กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553) และเอกสารแนบกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน	3
3. รายชื่อประเทศคู่เจรจาของไทยที่อยู่ในข่ายการใช้กรอบการเจรจาความตกลงฯ	8
4. ข้อมูลการลงทุน/โอกาสการลงทุนระหว่างประเทศไทยและประเทศต่างๆ	9
5. สรุปผลการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและ คุ้มครองการลงทุนเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2552	25
6. รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหนังสือแสดงความคิดเห็นต่อร่างกรอบการเจรจา	29
7. สรุปผลการเสวนาเรื่องการใช้อนุญาโตตุลาการในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครอง การลงทุน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552	40
8. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต 0703/1743 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2552 เรื่องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ	47
9. สรุปผลการอภิปรายสาธารณะเรื่องกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครอง การลงทุน เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2553	50
10. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต 0703/411 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2553 นำเสนอ กรอบการเจรจาความตกลงฯ ให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ	53
11. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553 เห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลงฯ	56

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร : ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

- ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนไทยที่เข้าไปลงทุนในต่างประเทศซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นว่าการลงทุนของตนในประเทศที่เข้าไปลงทุนจะได้รับการคุ้มครองในระดับที่เป็นมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในเรื่องหลักๆ ได้แก่ ความคุ้มครองจากการเวนคืน ความคุ้มครองให้สามารถโอนเงินลงทุนและผลตอบแทนเข้า-ออกได้โดยเสรี การประกันว่าการลงทุนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมและได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ หรือชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง ทั้งนี้ ประเทศไทยต้องให้การคุ้มครองการลงทุนต่างชาติในประเทศไทยในลักษณะเดียวกัน
- นักลงทุนที่สามารถใช้สิทธิตามความตกลง ได้แก่ นักลงทุนบุคคลธรรมดาถือสัญชาติไทย และสัญชาติของประเทศคู่สัญญา และนิติบุคคล รวมถึงบริษัท บริษัท สมาคมธุรกิจ และองค์กรอื่นๆ ที่ก่อตั้งหรือจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของไทย หรือของประเทศคู่สัญญา
- การลงทุนที่อยู่ในข่ายได้รับความคุ้มครองตามความตกลงฯ คือ การลงทุนใน "สินทรัพย์ทุกประเภท" และการลงทุนในสินทรัพย์นั้นได้รับความเห็นชอบให้เข้ามาลงทุน ทั้งนี้ อาจเป็นการลงทุนในรูปแบบหนึ่งรูปแบบใด ดังนี้
 - (1) สหวิสาหกิจและอสังหาริมทรัพย์และสิทธิในทรัพย์สินอื่นๆ เช่น สิทธิการเช่า การจำนอง สิทธิยืมค้ำประกัน และจำนำ
 - (2) หุ้น หลักทรัพย์ และหุ้นกู้ของบริษัท และการมีส่วนร่วมในบริษัทในรูปแบบอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน
 - (3) สิทธิเรียกร้องเงินและสิทธิเรียกร้องอื่นใดให้ปฏิบัติตามสัญญาที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ
 - (4) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
 - (5) สัมปทานทางธุรกิจซึ่งได้รับตามกฎหมายหรือภายใต้สัญญา รวมถึงสัมปทานในการค้นหา เพาะปลูก สกัด หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
- ความตกลงฯ จะช่วยคุ้มครองนักลงทุนไทยที่เข้าไปลงทุนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศเพื่อนบ้าน ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ซึ่งอาจมีระบบและการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างจากมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เมื่อนักลงทุนได้รับผลกระทบจากมาตรการ หรือกฎระเบียบของประเทศที่เข้าไปลงทุน หรือได้รับผลกระทบจากการจลาจล ฯลฯ ก็จะสามารถเรียกร้องขอรับความคุ้มครองจากรัฐบาลประเทศผู้รับการลงทุนได้ โดยสิทธิที่สามารถเรียกร้องตามข้อบทต่าง ๆ ที่ระบุในความตกลงฯ ได้แก่
 - (1) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติไม่น้อยกว่าคนชาติ หรือคนชาติอื่นๆ ที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (National Treatment/Most-Favoured-Nation)
 - (2) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน และการคุ้มครองอย่างเต็มที่ (Fair and Equitable Treatment)
 - (3) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการเวนคืนและการชดเชยค่าเสียหายจากการเวนคืน (Expropriation and Compensation)

(4) สิทธิที่จะได้รับการชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดในประเทศที่ลงทุน
(Compensation for Damage or Losses)

(5) สิทธิในการโอนเงินและผลกำไรโดยเสรีในสกุลเงินที่ใช้ได้โดยเสรี
(Free Transfers)

(6) สิทธิรับรองการรับช่วงสิทธิตามความตกลงฯ โดยผู้ชดเชยความเสียหายให้กับนักลงทุนสามารถรับ
ช่วงสิทธิเข้ามาเป็นคู่กรณีกับรัฐบาลได้ (Subrogation)

(7) สิทธิในการระงับข้อพิพาทโดยใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ศาลท้องถิ่น
(Settlement of Disputes)

- ความตกลงฯ จะคุ้มครองนักลงทุนต่างประเทศที่เป็นคู่สัญญาที่ลงทุนในประเทศไทยด้วย ซึ่งไทยมีกฎหมายรองรับพันธกรณีตามความตกลงฯ ครบถ้วนและสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้โดยไม่ต้องออกกฎหมายเพิ่มเติม

- ปัจจุบัน มีการจัดทำความตกลงฯ ประเภทนี้ทั่วโลกประมาณ 2,676 ฉบับ โดยประเทศไทยเริ่มเจรจาความตกลงฯ กับประเทศต่างๆ ตั้งแต่ปี 2503 โดยได้ลงนามความตกลงฯ แล้ว 42 ฉบับ มีผลใช้บังคับแล้ว 35 ฉบับ และอยู่ระหว่างการเจรจา 54 ฉบับ

- ความตกลงฯ นี้ แตกต่างจากความตกลงการค้าเสรีที่มีบทว่าด้วยการลงทุน เนื่องจากความตกลงฯ ไม่เกี่ยวกับการเปิดเสรีการลงทุน แต่มุ่งให้ความคุ้มครองการลงทุนที่ได้เข้ามาอยู่ในประเทศแล้ว (post-establishment)

- ความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 190 เนื่องจากมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง และผูกพันการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ จึงต้องปฏิบัติตามกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ คือ ต้องเสนอกรอบการเจรจาความตกลงฯ ให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชนต่อกรอบการเจรจาดังกล่าวด้วย เมื่อเจรจาความตกลงฯ ในแต่ละฉบับตามกรอบการเจรจาความตกลงฯ ที่รัฐสภากำลังพิจารณา แล้วเสร็จ จะนำความตกลงฯ นั้นเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

- กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำร่างกรอบการเจรจาความตกลงฯ เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เพื่อให้เป็นกรอบการเจรจามาตรฐานกับทุกประเทศ โดยได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (1) จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยราชการดังกล่าวไม่ขัดข้องต่อกรอบการเจรจา (2) นำร่างกรอบการเจรจา บรรจุไว้ในเว็บไซต์ของกระทรวงฯ เพื่อให้สาธารณชนได้แสดงความคิดเห็น (3) จัดเสวนาเรื่องอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552¹ และ (4) จัดอภิปรายสาธารณะเรื่องกรอบการเจรจา เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2553 เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับกรอบการเจรจา และบริษัทเอกชนแสดงความสนใจที่จะใช้ประโยชน์จากความตกลงฯ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงได้เสนอกรอบการเจรจา เข้าที่ประชุม กนศ. ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2553 รับทราบ และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบต่อกรอบการเจรจา แล้ว เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553

¹ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 ว่า การใช้อนุญาโตตุลาการสำหรับสัญญาที่รัฐทำกับเอกชนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายกรณี แต่ก็ไม่ได้ปิดกั้นการใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากการเสวนาและระดมความคิดเห็นกับนักกฎหมายชั้นนำของไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ (จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552) นักกฎหมายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทตามความตกลงฯ เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เนื่องจากเป็นมาตรฐานสากลและ จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างประเทศและนักลงทุนไทย

**กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
(ฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553)**

1. หลักการและเหตุผลการเสนอกรอบการเจรจา

ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนมุ่งประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย และคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันจะคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนไทยซึ่งไปลงทุนในประเทศคู่ภาคีความตกลงฯ เช่นกัน ความตกลงฯ ไม่มีสาระในส่วนของการเปิดเสรีการลงทุน ซึ่งต่างกับความตกลงการค้าเสรี โดยความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนมุ่งให้ความคุ้มครองการลงทุนที่ได้เข้ามาอยู่ในประเทศแล้ว แต่ก็ถือเป็นความตกลงทางเศรษฐกิจที่อาจมีนัยเข้าข่ายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรค 2 เพราะอาจเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง และผูกพันการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาก่อน

ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเป็นความตกลงแบบฉบับที่ใช้ร่างมาตรฐานในการเจรจา และสาระในการเจรจากับแต่ละประเทศจะคล้ายคลึงกัน เพราะใช้มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับกันระหว่างประเทศ กรอบการเจรจาจึงควรเป็นกรอบเดียวที่สามารถใช้ในการเจรจากับทุกประเทศคู่เจรจา โดยในการเจรจาอาจปรับเปลี่ยนถ้อยคำ และสาระ รวมถึงมาตรการที่จำเป็น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการลงทุนของประเทศนั้นๆ

2. กรอบการเจรจาที่ขอความเห็นชอบ

การเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนควรสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับให้กับนักลงทุนต่างประเทศในการเข้ามาลงทุนในไทย และจะเป็นประโยชน์กับนักลงทุนไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศว่าจะได้รับการคุ้มครองการลงทุนภายใต้ความตกลงฯ ในมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยในการเจรจาความตกลงฯ ต้องคำนึงถึงท่าที มาตรการที่จำเป็น และผลประโยชน์ของไทยและคู่เจรจาประกอบด้วย ซึ่งควรครอบคลุมประเด็นหลักดังนี้

- 2.1 ขอบเขตความตกลงฯ ควรจำกัดเฉพาะการลงทุนทางตรง (foreign direct investment: FDI) โดยให้ความคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด
- 2.2 การส่งเสริมและการอำนวยความสะดวกการลงทุนแก่กันและกัน
- 2.3 การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติกับการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ได้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว
- 2.4 การปฏิบัติที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน และให้การคุ้มครองอย่างเต็มที่แก่การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ
- 2.5 การคุ้มครองการเวนคืนและการชดเชยค่าเสียหายจากการเวนคืน
- 2.6 การชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดในประเทศที่ลงทุน
- 2.7 การโอนเงินลงทุนและผลตอบแทนโดยเสรี
- 2.8 การรับช่วงสิทธิตามความตกลงฯ

2.9 การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน และระหว่างรัฐกับรัฐ

2.10 โดยคำนึงถึงพัฒนาการการเจรจาในกรอบความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความยินยอมร่วมกันของคู่เจรจา อาจพิจารณาให้รวมถึง มาตรการที่จำเป็น และเหมาะสม เพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ เช่น สิ่งแวดล้อม สุขภาพสาธารณะ มาตรการเพื่อปกป้องดุลการชำระเงิน นโยบายเศรษฐกิจมหภาค

2.11 การเจรจาในทุกประเด็นข้อบทให้คำนึงถึงท่าที มาตรการที่จำเป็น และผลประโยชน์ของไทยและคู่เจรจาประกอบด้วย

* * * * *

เอกสารแนบกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

1. ภูมิหลังการจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ไทยได้เริ่มเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับต่างประเทศตั้งแต่ก่อนปี ค.ศ. 1960 และได้ลงนามความตกลงดังกล่าวกับเยอรมนีเป็นประเทศแรกในปี 1961 (มีผลใช้บังคับในปี ค.ศ. 1966) หลังจากนั้น ไทยได้เจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับหลายประเทศเรื่อยมา

ปัจจุบันประเทศไทยมีความตกลงฯ ที่ลงนามแล้วจำนวน 42 ฉบับ ซึ่งในจำนวนนี้ 35 ฉบับมีผลใช้บังคับไปแล้ว นอกจากนี้ ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการจัดทำความตกลงฯ กับ 54 ประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้อยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนร่างความตกลงฯ จำนวน 40 ประเทศ อยู่ระหว่างการเจรจาจำนวน 8 ประเทศ เสร็จแล้ว และกำลังจะเสนอผลการเจรจาต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาจำนวน 2 ประเทศ และลงนามแล้ว อยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนหนังสือหนังสือเพื่อความตกลงฯ มีผลใช้บังคับจำนวน 4 ประเทศ

ขณะนี้ การจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมากทั่วโลก โดยปัจจุบัน ได้มีการจัดทำความตกลงฯ รวมเป็นจำนวน 2,676 ฉบับ (ข้อมูลเมื่อปลายปี 2551) ซึ่งเฉพาะปี 2551 ได้มีการเจรจาจัดทำความตกลงฯ ไปทั้งหมด 59 ฉบับ²

2. วัตถุประสงค์และประโยชน์จากการจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากเงินลงทุนต่างประเทศในการสร้างความเจริญเติบโต พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจและภาคเอกชนไทย โดยประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมาโดยตลอด มูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศ ตามสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงปี 2551 คิดเป็นมูลค่า 251,519.34 ล้านบาท นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ได้รายงานไว้ว่า ในปี 2552 ยอดขอรับการส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับปี 2551 โดยมีเงินลงทุนกว่า 3 แสนล้านบาท

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาจากการเป็นประเทศผู้รับการลงทุนเป็นประเทศผู้ส่งออกการลงทุน โดยนักลงทุนไทยเริ่มออกไปลงทุนในภูมิภาคต่างๆ มากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน แม้ว่าการส่งออกการลงทุนจะยังมีสัดส่วนที่น้อยอยู่ แต่ก็มีแนวโน้มว่าจะเติบโตขึ้นในอนาคต

นอกเหนือจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมีปัจจัยที่สำคัญอีกหลายประการที่มีผลต่อความดึงดูดในการลงทุน อาทิ ความมั่นคงทางการเมือง ความชัดเจนแน่นอนของระบบกฎหมายที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ การให้หลักประกันว่าจะไม่เวนคืนทรัพย์สินของเอกชนเป็นของรัฐโดยไม่ยุติธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นว่า ประเทศที่เข้ามาลงทุน หรือประเทศที่ไปลงทุนมีความมั่นคง และน่าเข้าไปลงทุน ความเชื่อมั่นดังกล่าวจะมีมากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับมาตรฐานระหว่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับระหว่างกัน

² ข้อมูลจาก "Recent Developments in International Investment Agreements (2008-June 2009)", UN Conference on Trade and Investment, Geneva, 2009

ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเป็นกรอบความร่วมมือสำคัญที่จะสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนต่างชาติในการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งให้กับนักลงทุนไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศว่า การลงทุนของตนจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาลของประเทศผู้รับการลงทุน โดยจะได้รับความคุ้มครองการเวนคืน ได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ และชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง รวมทั้งได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันกับการลงทุนในประเทศผู้รับการลงทุนอื่นๆ และสามารถทำธุรกรรม การโอนได้อย่างเสรี ทั้งนี้ หากเกิดปัญหาใดๆ ขึ้น นักลงทุนสามารถฟ้องร้องรัฐบาลของประเทศผู้รับการลงทุน ผ่านกลไกการอนุญาโตตุลาการได้

3. สาระของกรอบความตกลงฯ

ข้อ 3.1 ขอบเขตของความตกลงฯ

ความตกลงฯ จะกำหนดขอบเขตความคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติเฉพาะการลงทุนทางตรง (foreign direct investment: FDI) ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนดไว้ตามแนวทางประกาศ คณะกรรมการให้ความเห็นชอบการให้ความคุ้มครองการลงทุน (Certificate of approval for protection – C.A.P)

ข้อ 3.2 การส่งเสริมและการเอื้ออำนวยการลงทุนแก่กันและกัน

ภาคีคู่สัญญาตกลงที่จะร่วมมือกันสนับสนุนและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนของนักลงทุนของภาคีคู่สัญญาที่ได้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้วตามกฎหมายภายในของประเทศนั้น ซึ่งอาจรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแจ้งให้กันทราบถึงกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

ข้อ 3.3 การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งและการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

ภาคีคู่สัญญาตกลงจะปฏิบัติต่อนักลงทุนและการลงทุนที่ได้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้วของนักลงทุนของภาคีคู่สัญญาเช่นเดียวกับคนชาติของตนเอง โดยจะไม่มีทางเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ ภาคีคู่สัญญาต้องปฏิบัติต่อนักลงทุนของภาคีคู่สัญญาเช่นเดียวกับนักลงทุนของภาคีคู่สัญญาประเทศอื่นๆ

ข้อ 3.4 การปฏิบัติที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน และให้การคุ้มครองอย่างเต็มที่แก่การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

ภาคีคู่สัญญาตกลงจะปฏิบัติต่อนักลงทุนของภาคีคู่สัญญาอย่างเป็นธรรมเท่าเทียมกันและคุ้มครองอย่างเต็มที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ข้อ 3.5 การคุ้มครองการเวนคืนและการชดเชยค่าเสียหายจากการเวนคืน

ภาคีคู่สัญญาให้การคุ้มครองการลงทุนจากการเวนคืนทั้งทางตรง หรือ มาตรการอย่างอื่นที่มีผลเท่าเทียมกับการเวนคืน หากจะเวนคืนจะต้องเป็นไปเพื่อความมุ่งประสงค์สาธารณะ ตามกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ และมีการชำระค่าทดแทนโดยพลัน มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

ข้อ 3.6 การชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดในประเทศที่ลงทุน

นักลงทุนของภาคีคู่สัญญาจะได้รับความคุ้มครองจากความสูญเสียเนื่องจากสงคราม การปฏิวัติหรือภาวะฉุกเฉินที่คล้ายคลึงในส่วนของการชดเชยค่าทดแทนการทำให้กลับคืนสภาพเดิมและค่าสินไหมทดแทนที่เกี่ยวกับความสูญเสีย

ข้อ 3.7 การโอนเงินลงทุนและผลตอบแทนโดยเสรี

ภาคีคู่สัญญารับรองการโอนเงินลงทุนและผลตอบแทนตามวิธีการที่กำหนดโดยกฎหมายของตน

ข้อ 3.8 รับรองการรับช่วงสิทธิตามความตกลงฯ

กรณีนักลงทุนได้รับการชดเชยความเสียหายแล้วโดยให้ผู้ที่ชดเชยความเสียหายให้กับนักลงทุนสามารถรับช่วงสิทธิเข้ามาเป็นคู่กรณีกับรัฐบาลได้

ข้อ 3.9 การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน และระหว่างรัฐกับรัฐ

หากนักลงทุนประสบปัญหาข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการผิดพันธกรณีตามความตกลงฯ ของรัฐ นักลงทุนสามารถเสนอขอระงับข้อพิพาท โดยศาลภายในประเทศที่มีเขตอำนาจหรือกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 3.10 มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ

รัฐบาลออกมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะได้ เช่น สิ่งแวดล้อม สุขภาพสาธารณะ มาตรการเพื่อปกป้องดุลการชำระเงิน นโยบายเศรษฐกิจมหภาค โดยคำนึงถึงพัฒนาการ การเจรจาในกรอบความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความยินยอมร่วมกันของคู่เจรจา

รายชื่อประเทศคู่เจรจาของไทยที่อยู่ในข่ายการใช้กรอบการเจรจาความตกลงฯ

กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ จะใช้เป็นกรอบสำหรับเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับคู่เจรจา ซึ่งมี ประเทศอยู่ในข่าย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มซึ่งกำลังจะเริ่มการเจรจา / อยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนร่างความตกลง 2) กลุ่มซึ่งได้เริ่มการเจรจาไปแล้วแต่การเจรจายังไม่แล้วเสร็จ 3) กลุ่มที่อาจมีการแก้ไขความตกลงฯ ใน อนาคต 4) กลุ่มที่มีศักยภาพและไทยอาจประสงค์จะเริ่มการเจรจาในอนาคต

การเสนอกรอบการเจรจาฯ ดังกล่าวไม่มีผลและไม่เกี่ยวกับความตกลงเพื่อการส่งเสริมและ คุ้มครองการลงทุนที่ได้เจรจาเสร็จสิ้นและมีผลบังคับใช้แล้ว ทั้งนี้ กลุ่มประเทศทั้ง 4 กลุ่มข้างต้นจำแนกได้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อยู่ในระหว่างการแลกเปลี่ยนร่างความตกลง (38 ประเทศ) ได้แก่ อาร์เมเนีย ไชปรัส กัวเตมาลา คาซัคสถาน โอมาน ปาปัวนิวกินี กาตาร์ ซูดาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มองโกเลีย แอลเบเนีย แอลจีเรีย ออสเตรเลีย บอสเนีย บูร์กินาฟาโซ เอลซัลวาดอร์ เอธิโอเปีย ลัตเวีย ลิเบีย มอริเชียส โมซัมบิก ปานามา โปรตุเกส ซีเรีย ยูเครน อุซเบกิสถาน คิวบา จิบูตี กาบอง กรีซ เคนยา ลิทัวเนีย มาลี นามิเบีย ไนจีเรีย ปากีสถาน แอฟริกาใต้ และวานูอาตู

กลุ่มที่ 2 อยู่ในระหว่างการเจรจาร่างความตกลง (6 ประเทศ) ได้แก่ ฝรั่งเศส อิหร่าน อิตาลี โมร็อกโก รัสเซีย และตูนิเซีย

กลุ่มที่ 3 ความตกลงมีผลบังคับใช้แล้วและอาจมีการแก้ไขในอนาคต (17 ประเทศ) ได้แก่ โรมาเนีย บัลแกเรีย สาธารณรัฐเช็ก เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ แคนาดา จีน ไต้หวัน ฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สาธารณรัฐเกาหลี สโลวีเนีย สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร ฟินแลนด์ และเนเธอร์แลนด์

กลุ่มที่ 4 อาจทำการเจรจาในอนาคต (21 ประเทศ) ได้แก่ โตโก ไนจีเรีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก แองโกลา แกมเบีย บอตสวานา เลโซโท สวาซิแลนด์ แทนซาเนีย เซเชลส์ แซมเบีย แคเมอรูน ไลบีเรีย ยูกันดา เม็กซิโก คอสตาริกา ซิลี เบลารุส บาร์เรน เดริกเมนีสถาน และอาเซอร์ไบจาน

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

17 มิถุนายน 2553

ข้อมูลการค้าการลงทุนของประเทศไทยจะใช้กรอบความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ประเทศ	การค้า-การลงทุน/โอกาสสำหรับการลงทุน
กลุ่มที่ 1: อยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนร่างความตกลง	
1. แอลบาเนีย	ปัจจุบันยังไม่มีการลงทุนจากแอลเบเนียที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในไทย ฝ่ายแอลเบเนียจึงได้ชักชวนให้นักธุรกิจไทยเดินทางเข้าไปลงทุนและทำธุรกิจในด้านต่างๆ ในแอลเบเนีย โดยเสนอรูปแบบการร่วมลงทุนกับชาวแอลเบเนีย ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีนักธุรกิจจีน มาเลเซีย และเกาหลี เดินทางเข้าไปประกอบธุรกิจ
2. แอลจีเรีย	แอลจีเรียเป็นผู้ส่งออกก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ และมีน้ำมันสำรองมาก การส่งออกสินค้าพลังงานจึงมีความสำคัญที่สุดต่อเศรษฐกิจของแอลจีเรีย รัฐบาลแอลจีเรียได้มีนโยบายเร่งการเปิดเสรีเศรษฐกิจของประเทศในสาขาต่าง ๆ เช่น โทรคมนาคม พลังงาน น้ำประปา และก่อสร้าง และได้มีการเปิดสาขาเพิ่มมากขึ้น เป็นลำดับ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทต่างชาติสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคเศรษฐกิจเหล่านี้ได้มากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ผ่านการพิจารณากฎหมายปรับปรุงระบบบริหารทรัพยากรน้ำมัน ซึ่งส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจทรัพยากรน้ำมันของแอลจีเรียมีความโปร่งใสมากขึ้น และสำหรับนักลงทุนต่างชาติ รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะจัดระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นระบบมากขึ้น รวมทั้งการบริหารสื่อกลางทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย ปัจจุบันรัฐบาลแอลจีเรียได้ดำเนินนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากภาคต่างๆ โดยมีเป้าหมายที่จะแปรรูปกิจการของรัฐขนาดย่อม ภายใต้นโยบายการปรับปรุงโครงสร้างของรัฐบาลเพื่อให้เกิดการกระตุ้นทางเศรษฐกิจ และการใช้จ่ายของประชาชนมากขึ้น
3. อาร์เมเนีย	อาร์มาเนียมีศักยภาพในการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ อย่างไรก็ตาม อาร์เมเนียยังประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุน อาร์เมเนียจึงต้องการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงและขยายกำลังการผลิตบนพื้นฐานของเทคโนโลยีและการจัดการสมัยใหม่มากกว่าที่จะค้าขายกันอย่างเดียว
4. ออสเตรีย	การลงทุนของออสเตรียในไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่ปี 2532 จนถึงปัจจุบัน มี 30 โครงการ มูลค่าการลงทุนประมาณ 6,778.6 ล้านบาท การลงทุนของออสเตรียมีหลายโครงการและมีการขยายโครงการมา โดยตลอด ได้แก่ โครงการร่วมลงทุนของบริษัทคริสตริง อินดัสตรี จำกัด ในจังหวัดสงขลา ร่วมกับบริษัท เชมเพอริท เทคโนโลยีโปรดักส์ จำกัดของออสเตรีย (บริษัทสยามแชมเพอร์เมต จำกัด ผลิตภัณฑ์ของ) บริษัทแชมเพอร์ฟอร์ม แปซิฟิก จำกัด (ผลิตสินค้าจากยาง และชิ้นส่วนพลาสติกนอก) และบริษัทคริสตัล Swarovsky เป็นต้น
5. บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา	บอสเนียฯ เป็นแหล่งผลิตอุตสาหกรรมทางทหารของยูโกสลาเวีย ปัจจุบันบอสเนียฯ ต้องนำเข้าอาหาร โดยเฉพาะเซตมูลฉิมโครฮัตยังต้องอาศัยความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากองค์การระหว่างประเทศเป็นหลัก โดยในภาคการเกษตรส่วนใหญ่แม้จะเป็นของเอกชนแล้วแต่ขนาดของกิจการค่อนข้างเล็กและไม่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีการจ้างงานเกินความต้องการ สำหรับภาคเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การผลิตข้าวสาลี ข้าวโพด ผลไม้ ผัก ปศุสัตว์ ส่วนภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมไม้ แร่และโลหะ

	<p>เคมีภัณฑ์และยา ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องหนัง การแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม</p> <p>สำหรับนโยบายเศรษฐกิจที่รัฐบาลบอสเนียฯ ชุดนี้ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ได้แก่ การเร่งเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปโดยพยายามสรุปความตกลง Stabilization and Association Agreement (SAA) ซึ่งนับเป็นความร่วมมือในขั้นแรกที่น่าจะนำไปสู่การเจรจาเข้าเป็นสมาชิกต่อไป การปรับปรุงระบบการเงินให้เข้มแข็ง การปฏิรูปการบริหารรัฐกิจ การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก และคงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศโดย ทำให้ภาคเอกชนมีความสามารถในการแข่งขัน</p>
6. บูร์กินาฟาโซ	<p>บูร์กินาฟาโซยังขาดความพร้อมในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการลงทุน ดังนั้น นักลงทุนที่เข้าไปส่วนใหญ่จึงมุ่งไปที่โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน อันเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศ</p> <p>บูร์กินาฟาโซได้ออกมาตรการรองรับการลงทุนโดยมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ศาลากร เหมืองแร่ และแรงงาน เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ผู้ลงทุนมากขึ้น นอกจากนี้กระบวนการยุติธรรมก็ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะทางการเมืองและเศรษฐกิจด้วย โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2539 ได้มีการรับรองกฎระเบียบว่าด้วยการทำสัญญาระหว่างคู่ค้า ซึ่งได้มีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับกฎระเบียบการค้าภายใน และกระบวนการรับเงินทุนพัฒนาจากประเทศผู้ให้ ตลอดจนมีมาตรการตรวจสอบและควบคุมโครงการพัฒนาของภาครัฐ</p>
7. คิวบา	<p>ไทยสามารถใช้คิวบาเป็นฐานขยายการลงทุนสำหรับสินค้าไทย อาทิ ข้าว ยางพารา และอุปกรณ์ไฟฟ้า นอกจากนี้ การร่วมมือทางการแพทย์และเภสัชกรรมเป็นอีกหนทางหนึ่งที่น่าจะได้รับการส่งเสริม รวมทั้ง</p> <p>ความร่วมมือด้านผู้ฝึกสอนกีฬาประเภทต่างๆ จากคิวบา</p>
8. ไชปรัส	<p>ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับไชปรัสนั้นมีอยู่น้อย สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการค้าของไชปรัสผูกติดกับประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา ปริมาณการค้ารวมไทยระหว่างไทยกับไชปรัสมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี</p> <p>การลงทุนของไชปรัสในไทยในปี 2549 มีเพียงโครงการเดียว มูลค่า 10 ล้านบาท ลดลงจากปี 2548 ร้อยละ 98</p>
9. จิบูตี	<p>อุตสาหกรรมหลักของประเทศจิบูตีคือ การก่อสร้าง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับจิบูตี</p>
10. เอลซัลวาดอร์	<p>เอลซัลวาดอร์มีศักยภาพในการผลิตอาหารแปรรูป ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ฝ้าย สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ โลหะน้ำหนักเบา ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันของเอลซัลวาดอร์มีนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมที่สนับสนุนการเปิดเสรีทางการค้า/การลงทุน ทั้งในระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และภายใต้ WTO รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ</p>
11. เอลิโอบี	<p>เศรษฐกิจเอลิโอบียังพึ่งพารายได้จากภาคคอกสิกรรมเป็นหลัก แม้รัฐบาลจะได้ปฏิรูปที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร แต่เท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดการวางแผนที่ดี และการเพาะปลูกยังพึ่งพาลำน้ำฝนตามธรรมชาติอยู่เกือบทั้งหมด มีปัญหาการชลประทานรวมทั้งวิธีการเพาะปลูกที่ล้าสมัย ในขณะที่เดียวกันภาคบริการของเอลิโอบีก็เติบโตอย่างรวดเร็ว โดยภาคส่วนที่มีอัตราการเติบโตสูงได้แก่ การบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การก่อสร้างที่อยู่อาศัยและการคมนาคม</p> <p>รัฐบาลเอลิโอบีมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายทั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งสัตว์ป่า แต่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเอลิโอบียังไม่มีการบริหารจัดการที่ดีเท่าใดนัก และยังมีแหล่งเคนยาอยู่มาก ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเอลิโอบีประมาณปีละ 2 แสนคน</p> <p>นับตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอิงแนวทางของธนาคารโลก (World Bank) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)</p>

	<p>ภายใต้กรอบนโยบาย Sustainable Development and Poverty Reduction Programme (SDPRP) ตามเงื่อนไขของ IMF และประเทศผู้บริจาคต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังไม่เป็นที่พอใจของนักลงทุน และบรรดาประเทศผู้บริจาคต่างๆ เนื่องจากการปฏิรูปเศรษฐกิจนำไปสู่ระบบเสรีเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป การแปรรูปรัฐวิสาหกิจยังมีน้อย และโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น ถนน และระบบสาธารณูปโภค ยังไม่เอื้อต่อการลงทุนขนาดใหญ่</p>
12. กาบอง	<p>กาบองเป็นหนึ่งในประเทศที่ร่ำรวยเนื่องมาจากน้ำมัน โดยเศรษฐกิจของกาบองมีการพึ่งพารายได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียมเป็นหลัก แต่กาบองก็ยังประสบปัญหาการหนี้สินระหว่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากฝรั่งเศส ธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) โดยมีพันธะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของ IMF ในการการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การเปิดเสรีทางการค้า และเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมที่ไม่ใช้น้ำมัน เพื่อลดปัญหาการว่างงาน</p> <p>นอกจากนี้ เนื่องจากมีการประเมินกันว่า การผลิตน้ำมันของกาบองจะหมดลงภายในปี 2555 หากไม่มีการสำรวจน้ำมันใหม่ๆ รัฐบาลจึงได้พยายามพัฒนาการสำรวจน้ำมันเพิ่มเติมโดยการดึงดูดการลงทุนในสาขาพลังงาน โดยมีการปรับระบบกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ อาทิ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ปัจจุบัน บริษัท Royal Dutch Shell และ Total เป็นสองบริษัทน้ำมันข้ามชาติขนาดใหญ่ที่ดำเนินการในกาบอง</p> <p>อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้พยายามลดการพึ่งพาทะเลสาบอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยให้ความสำคัญมากขึ้นกับภาคธุรกิจอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตแมงกานีส การแปรรูปผลิตภัณฑ์ไม้ การก่อสร้าง และการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจตามคำแนะนำของ IMF อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการลงทุนและการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ นอกเหนือจากน้ำมันในกาบอง ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร</p>
13. กรีซ	<p>กรีซมีศักยภาพที่จะขยายความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญในบางสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของไทย ได้แก่ การเดินเรือ การท่องเที่ยว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของกรีซเข้าสู่ภาวะถดถอยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากการลดลงของความเชื่อมั่น รายรับจากการท่องเที่ยว และการขนส่งทางเรือ การลงทุน การบริโภคของภาคเอกชน และการส่งออก นอกจากนี้ กรีซยังมีหนี้สาธารณะสูงเกือบร้อยละ 100 ของ GDP ด้วย</p>
14. กัวเตมาลา	<p>โครงสร้างเศรษฐกิจกัวเตมาลาส่วนใหญ่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก และมีรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตร เช่น กัญชง กาแฟ และน้ำตาล ปัจจุบัน กัวเตมาลาอยู่ระหว่างการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้ถูกทำลายเสียหายมากในช่วงสงครามในประเทศ รัฐบาลชุดปัจจุบันจึงมีนโยบายเสรีนิยม โดยสนับสนุนการพัฒนาเขตการค้าเสรีร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในอเมริกากลาง และได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเขตการค้าเสรีอเมริกากลาง-เม็กซิโก และอเมริกากลาง-สหรัฐฯ (CAFTA) นอกจากนี้ กัวเตมาลายังเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากค่าแรงงานที่ถูก และอยู่ใกล้กับตลาดอเมริกาเหนือ รวมถึงได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) จากสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรปด้วย</p>
15. คาซัคสถาน	<p>ปัจจุบันยังไม่มีการลงทุนของคาซัคสถานในไทย ทั้งนี้ สาขาอุตสาหกรรมที่คาซัคสถานน่าจะมาลงทุนในไทย ได้แก่ การประกอบเครื่องจักรเกษตรกรรม อุตสาหกรรมน้ำมัน อุตสาหกรรมเหล็ก เป็นต้น ส่วนสาขาอุตสาหกรรมที่ไทยอาจพิจารณาไปลงทุนในคาซัคสถาน ได้แก่ การผลิต เครื่องนุ่งห่ม อาหารแปรรูปกระป๋อง เครื่องหนัง เป็นต้น ซึ่งคาซัคสถานมีการส่งออกหนึ่งดิบจำนวนมาก รวมทั้งการผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องประดับและอัญมณี</p> <p>นอกจากนี้ คาซัคสถานยังส่งเสริมให้ผู้รับเหมาก่อสร้างร่วมลงทุนด้านก่อสร้างกับบริษัทต่างชาติในลักษณะการรับช่วงงานในโครงการก่อสร้างต่างๆ ไทยจึงได้มีการส่งแรงงานไทยที่มีทักษะฝีมือเข้าไปทำงานในคาซัคสถาน</p>

	<p>รัฐบาลคzechสถานมีการดำเนินการส่งเสริมการลงทุนหลายประการ อาทิ การออกกฎหมาย ส่งเสริมการลงทุนและการดำเนินธุรกิจเสรี การลดความซ้ำซ้อนของระบบการจัดเก็บภาษี และกำหนดภาษีธุรกิจในอัตราเดียวกัน รวมทั้งออกกฎหมายที่ให้หลักประกันว่าจะไม่มีการบริษัทยุติและไม่ให้การเมืองแทรกแซงการลงทุนจากต่างชาติด้วย</p>
16. เคนยา	<p>เคนยาเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของไทยในภูมิภาคแอฟริกาตะวันออก โดยในปี 2551 ปริมาณการค้าระหว่างไทยกับเคนยามีมูลค่า 162.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญจากเคนยา ได้แก่ เคมีภัณฑ์ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ปัจจุบัน ภาคเอกชนได้จัดคณะไปสำรวจตลาดเคนยาถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยฝ่ายเคนยาได้ให้ความสนใจศักยภาพทางเศรษฐกิจของไทยและต้องการการลงทุนจากต่างประเทศ ตลอดจนเทคโนโลยีเพื่อนำไปพัฒนาภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในเคนยา</p>
17. ลัตเวีย	<p>ลัตเวียสามารถเป็นประตูการค้าให้ไทยสำหรับการค้าขายกับรัสเซีย และกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช เนื่องจากสภาพที่ตั้งของประเทศมีความคุ้นเคยกับวิธีการค้าและรู้จักอุปนิสัยของคนรัสเซีย รวมถึงมีท่าเรือปลอดน้ำแข็งอยู่ด้วย นอกจากนี้ ภาวะการเงินของลัตเวียก็เริ่มมีเสถียรภาพขึ้น การโอนเงินตราเข้า/ออก สามารถกระทำได้โดยมีข้อจำกัดน้อยมาก ส่วนระบบธนาคารอาจจะมีจำนวนมากเกินไป แต่การแข่งขันก็เป็นไปโดยเสรีและเป็นไปได้ว่า จำนวนธนาคารที่มีอยู่มากเกินไปในขณะนี้จะลดลงเรื่อยๆ</p>
18. ลิเบีย	<p>การค้าไทย-ลิเบีย มีแนวโน้มเติบโตและขยายตัวในปี 2551 การค้าระหว่างทั้งสองประเทศมีมูลค่ารวม 329.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ประมาณร้อยละ 17.8 ในด้านพลังงาน บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้เข้าร่วมประกวดราคาขอรับสัมปทานแปลงสำรวจและผลิตน้ำมันในลิเบียแล้ว 4 ครั้ง ระหว่างปี 2547-2550 ซึ่งแม้ไม่ได้รับการคัดเลือก แต่ก็ยังสนใจที่จะร่วมประกวดราคาในโอกาสต่อไป</p>
19. ลิทัวเนีย	<p>โครงสร้างทางเศรษฐกิจของลิทัวเนียที่สำคัญประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรมและพลังงาน ภาคการก่อสร้าง การค้า การขนส่ง และการบริการ ในด้านเทคโนโลยี ลิทัวเนียเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าในการวิจัยและการพัฒนาวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีเลเซอร์ ซึ่งสามารถ นำวิทยาการเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ประโยชน์ในกิจการด้านวิศวกรรมและการแพทย์</p> <p>โดยที่ปริมาณการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับลิทัวเนียยังมีค่อนข้างจำกัด เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนข้อมูลทางการค้าการลงทุนระหว่างกัน กอปรกับลิทัวเนียเป็นตลาดขนาดเล็ก และค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าระหว่างไทยกับลิทัวเนียค่อนข้างสูง รวมถึงการขาดความมั่นใจในเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศลิทัวเนีย ทำให้นักลงทุนไทยไม่กล้าเสี่ยงที่จะเข้าไปลงทุนในลิทัวเนีย</p>
20. มาลี	<p>มาลีมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จากเหมืองแร่ โดยเฉพาะทองคำ อย่างรวดเร็ว ภาคเกษตรกรรมจึงยังคงเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของเศรษฐกิจมาลี ผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 35 โดยประมาณ (ข้อมูลปี 2551) ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พืชผลหลักทางเกษตรของมาลี ได้แก่ ข้าวและฝ้าย ซึ่งมาลีในอดีตสามารถผลิตได้เป็นอันดับต้นๆ ในภูมิภาคแอฟริกา แต่ปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ จึงทำให้ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีบทบาทสำคัญมากขึ้น</p> <p>ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้าระหว่างไทยกับมาลีมีมูลค่าไม่มากนัก โดยไทยนำเข้าฝ้ายดิบและเส้นใยฝ้ายจากมาลีเป็นจำนวนมาก ปัจจุบัน มีผู้ประกอบการไทยเปิดร้านอาหารไทยในมาลีแล้ว 1 ร้าน</p>

21. มอริเชียส	<p>ไทยและมอริเชียสมีการลงทุนระหว่างกันไม่มากนัก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมอริเชียสเป็นตลาดขนาดเล็กที่มีประชากรเพียง 1.27 ล้านคน และมีที่ตั้งโดดเดี่ยว ไม่มีชายแดนติดกับประเทศอื่น จึงทำให้โอกาสในการขยายตลาดเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ ยังอาจมีสาเหตุมาจากกระยะทางที่ห่างไกลด้วย</p>
22. มองโกเลีย	<p>แม้ว่าในปัจจุบันความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับมองโกเลียจะยังไม่ใกล้ชิดกันมากนัก แต่มองโกเลียมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งทรัพยากรเพื่อการผลิตสำหรับไทย อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ยังไม่มียกลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในมองโกเลีย</p> <p>สาขาที่มีศักยภาพของมองโกเลียต่อไทย ได้แก่ การท่องเที่ยว เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียม เหมืองแร่ เครื่องนุ่งห่ม (ที่ทำจากขนสัตว์แคชเมียร์) อาหารแปรรูป ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของคณะ</p> <p>นักธุรกิจเพื่อแสวงหาช่องทางขยายความร่วมมือ และสองฝ่ายยังเห็นพ้องให้เร่งรัดจัดทำความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความตกลงเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนด้วย</p>
23. โมซัมบิก	<p>โมซัมบิกเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่กำลังมีการพัฒนาทางด้านการประมงและการท่องเที่ยวตามชายฝั่งทะเล ทั้งยังเป็นประเทศที่เป็นทางผ่านของสินค้าเข้า-ออกของประเทศที่ไร้ฝั่งทะเล คือ มาลาวี ซิมบับเว แซมเบีย และสวาซิแลนด์ สำหรับกรุง Maputo นั้น นอกจากจะเป็นเมืองหลวงแล้วยังเป็นเมืองท่าที่สำคัญบนฝั่งมหาสมุทรอินเดียและเป็นศูนย์กลางการขนถ่ายสินค้าสู่ประเทศสวาซิแลนด์ ซิมบับเว กรุง Pretoria และเมือง Johannesburg ของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้อีกด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลโมซัมบิกได้ออกกฎหมายจัดตั้ง Maputo Beira และ Nacala เป็นเขตการค้าเสรี</p> <p>ทั้งนี้โมซัมบิกกำลังปฏิรูปเศรษฐกิจเป็นการค้าเสรี โดยรายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และจากประเทศที่ดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยรัฐบาลใช้วิธีเปิดประมูลแก่บริษัทจากทุกประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายปฏิรูปกิจการของรัฐให้เอกชนโครงการต่าง ๆ โดยรัฐบาลใช้วิธีเปิดประมูลแก่บริษัทจากทุกประเทศ</p> <p>โมซัมบิกได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Centre) โดยส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (foreign direct investment) ทั้งการลงทุนทางด้านการเกษตร ด้านการขนส่ง การสื่อสาร น้ำมัน และก๊าซ</p>
24. นามิเบีย	<p>นามิเบียประสงค์ให้ไทยเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจการเจาะแร่เพชร นอกจากนี้ นามิเบียส่งออกเนื้อวัวคุณภาพดีไปยังตลาดสหภาพยุโรปและต้องการหาแหล่งรองรับการส่งออกเพิ่มเติม ทั้งนี้ นามิเบียมีฟาร์มปศุสัตว์จำนวนมาก จึงต้องการเพิ่มมูลค่าด้วยการเสริมสร้างและสนับสนุนอุตสาหกรรมฟอกหนังและเครื่องหนัง โดยได้เคยชักชวนให้ไทยเข้าไปร่วมลงทุนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าว</p> <p>นามิเบียยังเป็นแหล่งยูเรเนียมที่สำคัญของโลก แต่ปัจจุบันกำลังขาดเงินลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าว จึงไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและนำยูเรเนียมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>
25. ไนจีเรีย	<p>ความสัมพันธ์ไทย-ไนจีเรียทางเศรษฐกิจดำเนินไปได้ด้วยดี ปัจจุบัน ภาคเอกชนมีการจัดคณะไปสำรวจตลาดไนจีเรีย ตลอดจนความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ฝ่ายไนจีเรียก็มีความสนใจในศักยภาพทางเศรษฐกิจของไทยเช่นกัน</p> <p>หลังจากที่ได้เห็นศักยภาพไทย คณะผู้แทนรัฐและนักธุรกิจไนจีเรียต่างมุ่งหวังที่จะให้มีการส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งระดับภาคเอกชนและรัฐบาลระหว่างไทย-ไนจีเรียในอนาคต</p>

26. โอมาน	โอมานเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 3 ของไทยในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โอมานมีศักยภาพที่จะเป็นตลาดสินค้าที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะข้าว สิ่งทอ รองเท้า นอกจากนี้ ยังมีช่องทางอีกมากที่จะขยายการลงทุนและความร่วมมือในด้านการเกษตรและการประมง ซึ่งโอมานยังขาดผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ การมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าที่ดีกับโอมาน น่าจะเป็นการเปิดช่องทางไปสู่ประเทศตะวันออกกลางอื่นๆ ได้ต่อไป สินค้าไทยที่เหมาะสมตามความต้องการของตลาดท้องถิ่นโอมาน ได้แก่ สปาท อาหาร ผลิตภัณฑ์สำหรับบ้าน (เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง) ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งและของขวัญ สินค้าแฟชั่นและ ชิ้นส่วนและเครื่องประดับรถยนต์ ในปี 2545 บริษัท ปตท. สผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานการสำรวจและผลิตน้ำมันในแปลงสัมปทานที่ 44 จากกระทรวงน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของโอมาน และได้เริ่มการผลิตตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2550 นอกจากนี้ รัฐบาลโอมานยังมีความสนใจที่เชิญชวนให้หน่วยงานของไทยลงทุนในโครงการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินในโอมาน และโครงการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติด้วย
27. ปากีสถาน	ปัจจุบันไทยให้ความสำคัญกับปากีสถานในฐานะตลาดส่งออกที่มีศักยภาพ กอปรกับปากีสถานมีความสนใจที่จะขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับไทย โดยทั้งสองฝ่ายจึงได้จัดตั้งกลุ่มศึกษาร่วม (Joint Study Group - JSG) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลง FTA ระหว่างกัน ซึ่ง JSG ได้ทำการศึกษาแล้วเสร็จ เมื่อเดือนมกราคม 2550 โดยได้สรุปว่า การจัดทำ FTA จะเป็นประโยชน์สำหรับทั้งสองฝ่าย โดยควรส่งเสริมและขยายการค้า บริการ และการลงทุนระหว่างกัน ขณะที่ฝ่ายไทย โดยกระทรวงพาณิชย์กำลังหารือเพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและผลกระทบจากธุรกิจในภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปากีสถานเพื่อประกอบการพิจารณาทำที่ไทยต่อการจัดตั้ง FTA ไทย-ปากีสถานต่อไป
28. ปานามา	โครงสร้างเศรษฐกิจของปานามาเป็นอุตสาหกรรมบริการมากกว่าการส่งออกสินค้าทางการเกษตร เนื่องจากมีตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นคอคอด เชื่อมอเมริกาใต้และอเมริกากลาง โดยมีคลองปานามา เชื่อมระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกและแอตแลนติก ปานามาจึงเป็นศูนย์พาณิชย์กรรม แหล่งกระจายสินค้า การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย ที่มีความสำคัญของภูมิภาคอเมริกากลาง ในด้านการค้าและการเดินเรือระหว่างประเทศ ปานามาเป็นประเทศที่มีบริการรับจดทะเบียนเรือและบริการด้าน logistics ให้แก่เรือธงของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก (รวมทั้งเรือไทยและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้) นอกจากนั้น ปานามายังมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (offshore banking facility) ของภูมิภาค ปัจจุบันรัฐบาลปานามามีโครงการพัฒนาพื้นที่ซึ่งเคยเป็นฐานทัพสหรัฐฯ ให้เป็นเขตลงทุนจากต่างประเทศด้วย
29. ปาปัวนิวกินี	ปาปัวนิวกินีมีศักยภาพในการเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญของภาคอุตสาหกรรมไทย และเป็นตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคของไทย และมีภูมิศาสตร์ซึ่งสามารถเป็นประตูของไทยไปสู่ประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคแปซิฟิกได้ ปัจจุบันปาปัวนิวกินีมีมูลค่าการค้ากับไทยเป็นอันดับสองรองจากวานูอาตู โดยการค้าหลักคือ การนำเข้าน้ำมันดิบจากปาปัวนิวกินี และการส่งออกรถยนต์และส่วนประกอบ ทั้งนี้ ปาปัวนิวกินีเป็นแหล่งผลิตพันธุ์ปลาสำหรับการผลิตไบโอดีเซลของไทย ปัจจุบัน ความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับปาปัวนิวกินีมีปริมาณน้อยมาก โดยไทยเป็นผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพและราคาถูกที่ชาวปาปัวนิวกินีนิยม เช่น อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ในขณะที่ปาปัวนิวกินีมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสามารถสนับสนุนวัตถุดิบให้ภาคอุตสาหกรรมไทย เช่น ทรัพยากรทางทะเล ป่าไม้ ทองคำ ทองแดง
30. โปรตุเกส	อุตสาหกรรมหลักของโปรตุเกส ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เสื้อผ้า รองเท้า เป็นต้น แต่โรงงานอุตสาหกรรมของโปรตุเกสส่วนใหญ่มีขนาดย่อมและต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมาป้อนโรงงาน

	<p>ดังนั้น โปรดดูเศรษฐกิจสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ</p> <p>การค้าการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศโปรตุเกส ยังมีไม่สูงนัก การนำสินค้าเข้าไปขายในโปรตุเกสโดยตรงจากไทยยังไม่สามารถทำได้เต็มที่ เนื่องจากการขนส่งไม่สะดวก ไม่มีสายการบินตรงระหว่างโปรตุเกสและไทย สินค้าไทยส่วนใหญ่จะนำเข้าสู่โปรตุเกสผ่านประเทศที่สาม เช่น เนเธอร์แลนด์ สเปน ฝรั่งเศส และอิตาลี นอกจากนี้ การติดต่อประสานงานกระทำได้ยาก ขาดข้อมูลข่าวสารการตลาด และมีอุปสรรคทางในเรื่องภาษาที่ใช้ติดต่อกันด้วย</p>
31. กาตาร์	<p>กาตาร์มีศักยภาพในการผลิตและส่งออกน้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป ปิโตรเคมีภัณฑ์ โดยบริษัท ปตท. สผ. จำกัด มหาชน ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในรายชื่อ Bidding List สำหรับการประมูลแปลงสำรวจปิโตรเลียมในกาตาร์ และกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาศักยภาพปิโตรเลียมของแปลงสำรวจน้ำมันต่าง ๆ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 3 ก.พ. 2551 Qatargas ซึ่งเป็นผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติหลักของกาตาร์ได้ลงนามทำความตกลง Head of Agreement กับ ปตท. สผ. ในการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ LNG ให้ ปตท. สผ. ในระยะยาวในปริมาณ 1 ล้านตัน/ปี ซึ่งคาดว่าจะเริ่มส่งให้ไทยได้ในปี 2554</p>
32. แอฟริกาใต้	<p>แอฟริกาใต้เป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทยในทวีปแอฟริกา และไทยเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของแอฟริกาใต้ในกลุ่มประเทศอาเซียน แอฟริกาใต้เป็นตลาดใหญ่ และเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งและการกระจายสินค้าที่สำคัญที่สุดของภูมิภาคแอฟริกา ปัจจุบัน ปริมาณการลงทุนระหว่างสองประเทศยังมีน้อย ภาคธุรกิจที่มีศักยภาพต่อการลงทุนร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ได้แก่ ธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ โรงแรม การก่อสร้าง ธนาคาร และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ขณะนี้มีบริษัทไทยหลายบริษัทเริ่มเข้าไปลงทุนในแอฟริกาใต้แล้ว เช่น บริษัท Italian-Thai Development ในธุรกิจการก่อสร้างโรงแรม บริษัทบ้านปูในธุรกิจเหมืองถ่านหิน และกลุ่มบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ได้เปิดสำนักงานการค้าที่เมืองโจฮันเนสเบิร์ก</p>
33. ชูแดน	<p>ไทยมีศักยภาพที่จะเข้าไปลงทุนในชูแดนได้อีกมาก เพราะไทยมีแรงงานและช่างฝีมือไทยดีที่เป็นที่ต้องการในชูแดน โดยเฉพาะในธุรกิจภาคการก่อสร้างที่กำลังขยายตัว และในธุรกิจบริการ ทั้งนี้ หากวัสดุก่อสร้างจากประเทศไทยสามารถเข้ามาในชูแดนได้ก็จะยิ่งทำให้มีผู้ประกอบการชาวไทยมีโอกาสเจาะตลาดได้อีกมาก เนื่องจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของชูแดนต้องการสินค้าที่มีคุณภาพและคงทนถาวร มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน (value for money) และที่สำคัญต้นทุนไม่สูงมากอย่างของยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา</p>
34. ซีเรีย	<p>ระบบตลาดของซีเรียยังคงปิด และตลาดยังไม่เป็นที่รู้จักของภาคเอกชน ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของซีเรียที่เป็นปัญหาเรื้อรังมานาน ได้แก่ การขาดแคลนน้ำอันเนื่องมาจากการเพิ่มจำนวนประชากรที่สูงขึ้น การขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม และปัญหาน้ำเสียที่มากขึ้น เป็นต้น รัฐบาลซีเรียจึงได้ดำเนินการปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การกำจัดระบบแลกเปลี่ยนเงินหลายระบบ การควบคุมราคาสินค้าและเงินอุดหนุน การปรับเลี่ยนระบบราชการและกฎหมายให้สอดคล้องกับระบบการค้าเสรี และการให้เสรีภาพทางการเงินและการธนาคาร เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ โอกาสของไทยในซีเรียที่สำคัญคือ การขยายตลาดสินค้าอุปโภคและบริโภค อาทิ ข้าว อาหารทะเลกระป๋อง กาแฟ น้ำตาล อาหารสัตว์ ผ้าฝ้าย ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ</p>
35. ยูเครน	<p>ยูเครนเป็นตลาดใหม่ที่นักลงทุนชาวไทยให้ความสนใจน้อย นอกจากอุปสรรคในการขนส่งสินค้า ซึ่งใช้เวลานานกว่าเดือน และมีต้นทุนสูงแล้ว นักลงทุนไทยและยูเครนยังขาดข้อมูลในการดำเนินธุรกิจและการลงทุนระหว่างกันด้วย ดังนั้น นักลงทุนไทยจึงมีความสนใจในตลาดนี้ค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกับนักธุรกิจยูเครนที่มีความสนใจใน</p>

	ตลาดของไทยน้อยเช่นกัน ปัจจุบันยังไม่ปรากฏการลงทุนของยูเครนในไทย และการลงทุนของไทยในยูเครน
36. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	ภาคเอกชนของไทยได้เริ่มขยายเข้าไปลงทุนในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มากขึ้น โดยเฉพาะสาขาก่อสร้าง โดยมีบริษัทเอกชนรายใหญ่ของไทยเป็นผู้ลงทุน ได้แก่ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ บริษัทสยามซีเมนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ภาคเอกชนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ก็เริ่มเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้นในสาขาต่าง ๆ เช่นกัน อาทิ สัมปทาน ขุดเจาะก๊าซและน้ำมันในอ่าวไทยโดยร่วมทุนกับบริษัทไทย
37. อูซเบกิสถาน	ปัจจุบันรัฐบาลอูซเบกิสถานมีนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ การปฏิรูป การเกษตร การเปิดเสรีทางการค้าต่างประเทศและการเงิน การปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีพของประชาชน อย่างไรก็ตาม ธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศเป็นธุรกิจผูกขาด ที่ดำเนินการโดยเครือข่ายของบุคคลในตระกูลและกลุ่มผลประโยชน์ของบุคคลในรัฐบาล อีกทั้งระบบการจัดเก็บภาษียังไม่โปร่งใส ตลอดจนการกระจายรายได้ไม่ถึงประชาชนอย่างแท้จริง
38. วานูอาตู	วานูอาตูมีโรงงานแปรรูปและบรรจุกระป๋องเนื้อสัตว์ที่ได้มาตรฐานของประชาคมยุโรปและสหรัฐฯ วานูอาตูส่งออกไม้ ทั้งไม้แปรรูป ไม้จันทร์ และผลิตภัณฑ์จากไม้ แต่ถูกกดดันจากประเทศพัฒนาแล้วเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากวานูอาตู ได้แก่ ปลาทูนาสดแช่เย็นและแช่แข็ง
กลุ่มที่ 2 อยู่ในระหว่างการเจรจาสร้างความตกลง	
1. ฝรั่งเศส	ฝรั่งเศสลงทุนในไทยเป็นลำดับที่ 3 ของอียู ขณะนี้มีบริษัทฝรั่งเศสลงทุนภายใต้ BOI จำนวน 24 โครงการ รวมมูลค่า 2,027 ล้านบาท มีวิสาหกิจของฝรั่งเศสที่ตั้งอยู่ในไทยรวมประมาณ 350 บริษัท โดยมีรูปแบบการลงทุน 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การลงทุนเพื่อทำธุรกิจในไทย อาทิ กลุ่มบริษัท Carrefour, Casino, Thomson และ Totalfina และ (2) การลงทุนเพื่อการส่งออก อาทิ บริษัท Michelin, Lacoste, Saint Gobain และ Devanley
2. อิหร่าน	อิหร่านเป็นประเทศที่มั่งคั่งด้วยแหล่งพลังงาน ทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ตลอดจนสินแร่ เช่น ถ่านหิน โครเมียม ทองแดง เหล็ก ตะกั่ว แมงกานีส สังกะสี กำมะถัน ฯลฯ และเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชผลเมืองหนาวหลายชนิด สำหรับโอกาสในความร่วมมือด้านกิจการน้ำมันในอิหร่านนั้น ไทยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการพลังงาน ระหว่างกระทรวงพลังงาน บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด มหาชน (ปตท.สผ.) และกระทรวงปิโตรเลียมของอิหร่าน ปัจจุบัน บริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานสำรวจน้ำมันในอิหร่าน และได้เปิดสำนักงานที่กรุงเตหะรานเมื่อเดือนตุลาคม 2548
3. อิตาลี	ในปี 2552 มีโครงการที่ได้รับอนุมัติจาก BOI จำนวน 4 โครงการ การลงทุนจากอิตาลีในไทยที่ผ่านคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหมวดผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง การลงทุนในหมวดเคมีภัณฑ์กระดาษและพลาสติก และการลงทุนในหมวดอุตสาหกรรมเบา
4. โมร็อกโก	ปริมาณการค้าระหว่างไทย – โมร็อกโกยังมีมูลค่าไม่มากนัก แต่มีศักยภาพที่จะพัฒนาได้อีกมาก สินค้าที่ไทยนำเข้าจากโมร็อกโก ได้แก่ สัตว์น้ำสด แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับโมร็อกโก
5. รัสเซีย	ในส่วนของกลงทุนของรัสเซียในไทย มีโครงการลงทุน จากรัสเซีย ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) แล้ว 2 โครงการ ได้แก่ โครงการของบริษัท Formica-Phlanite Co.Ltd ซึ่งผลิตพลอยเทียม และโครงการของบริษัท Mermaids Property Co.Ltd ซึ่งสร้างบ้านพักสำหรับคนเกษียณอายุ และอยู่ระหว่างการพิจารณาอีก 1 โครงการของบริษัท Digital Innovation Mercantile ซึ่งเป็นโครงการด้าน การวิจัยและการพัฒนา สำหรับการลงทุนของไทยในรัสเซียมี 2 กิจการ คือ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ (CP) และบริษัท Warehouse ซึ่งผลิตเครื่องสำอาง

6. ตุนิเซีย	<p>ในปี 2551 ตุนิเซียเป็นคู่ค้าของไทยอันดับที่ 81 ในโลก ตุนิเซียเป็นประเทศที่นำเข้าสินค้าประเภทสิ่งทอ ไฮโดรคาร์บอน เครื่องจักรและอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์ และอาหาร สำหรับสินค้าไทยที่มีมูลค่าทางขยายตลาดในตุนิเซีย ได้แก่ ยานยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับตุนิเซีย</p>
กลุ่มที่ 3 ความตกลงมีผลบังคับใช้แล้วและอาจมีการแก้ไขในอนาคต	
1. โรมานี	<p>ในส่วนของ การลงทุนของโรมานีในไทย มีการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มบริษัทเทพารักษ์ จำกัด กับบริษัท TMUCB S.A. ของโรมานี ในกิจการติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบท่อที่ใช้ในอุตสาหกรรมโดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับบริษัทไทย แต่มูลค่าไม่มากนัก และบริษัท Siderca S.A. Calarasi ของโรมานี ได้แสดงความสนใจที่จะลงทุนร่วมกับกลุ่มบริษัทเทพารักษ์จำกัดของไทย ในการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมเหล็กที่โรมานี และเมื่อเดือนมิถุนายน 2551 ได้มีพิธีเปิดศูนย์การค้าร่วมไทย-โรมานี ที่เมืองจัจู(Giurgiu) ชายแดนโรมานี-บัลแกเรีย โดยประธานสภาธุรกิจไทย-โรมานี</p>
2. บัลแกเรีย	<p>การแปรรูปกิจการของรัฐของบัลแกเรีย เป็นโอกาสให้นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนหรือร่วมลงทุนในบัลแกเรียได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจการภาคบริการที่เอกชนไทยมีความชำนาญและมีประสบการณ์ อาทิ การท่องเที่ยว เนื่องจากบัลแกเรียเป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง นอกจากนี้ เส้นทางด้านธุรกิจอื่นๆ ได้แก่ การจำหน่ายสินค้ายกเว้นภาษี ณ สนามบินเมือง Bourgas การสร้าง Shopping Mall ซึ่งธุรกิจดังกล่าว จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการกระจายสินค้าของไทยได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การเข้าไปลงทุนในบัลแกเรียควรเป็นลักษณะการร่วมลงทุนกับผู้ที่ประสบการณ์และความชำนาญในการดำเนินธุรกิจ在该国นั้น เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางธุรกิจเสียก่อน อย่างไรก็ตาม จนถึงขณะนี้ยังไม่มีโครงการลงทุนจากบัลแกเรียขอรับการส่งเสริมจาก BOI และยังไม่มีการร่วมลงทุนของไทยในบัลแกเรีย</p>
3. สาธารณรัฐเช็ก	<p>สาธารณรัฐเช็กมีบรรยากาศทั่วไปที่เอื้อต่อการลงทุนโดยมีที่ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป ซึ่งเอื้อต่อการส่งสินค้าไปขายยังประเทศรอบด้าน และมีแรงงานที่มีคุณภาพแต่ค่าแรงต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศยุโรปอื่น สาธารณรัฐเช็กยังต้องการการลงทุนจากต่างประเทศในสาขาการผลิตต่าง ๆ เช่น การผลิตอุปกรณ์ก่อสร้าง เคมี โลหะ วิศวกรรม การขนส่ง เครื่องจักรกลการเกษตร เครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือการแพทย์ อาหารและเครื่องดื่ม กระดาษและเยื่อกระดาษ หนังสือและสิ่งตีพิมพ์ สิ่งทอ เครื่องหนังและรองเท้า ปัจจุบัน มีโครงการร่วมลงทุนไทย-เช็ก 1 โครงการคือ บริษัท Enholco Industries Co.ltd ซึ่งได้รับการส่งเสริมผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางพารา เช่น เขียง โต๊ะ เก้าอี้</p>
4. เบลเกรด ลักเซมเบิร์ก	<p>การลงทุนของลักเซมเบิร์กในไทยยังมีปริมาณไม่มากนัก ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2552 (มกราคม - พฤศจิกายน) มีบริษัทของลักเซมเบิร์กที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ ทั้งนี้ การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกิจการ โรงแรม และการผลิตเหล็ก</p>
5. แคนาดา	<p>การลงทุนของแคนาดาในไทยมีไม่มากนัก ระหว่างปี 2528-2549 โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและดำเนินการแล้วมีจำนวน 50 โครงการ ทั้งนี้ การลงทุนของแคนาดาในไทย มีเพียงบริษัท Celestica (Thailand) จำกัด ที่เป็นบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งขยายฐานการผลิตมาไทย</p>
6. จีน	<p>สาขาการลงทุนของไทยในจีน ได้แก่ การผลิตอาหารสัตว์ ปศุสัตว์ น้ำตาล แปรรูปสินค้าเกษตร โรงแรม สปา ร้านอาหาร เหมือนแร่ ชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น ส่วนสาขาการลงทุนของจีนในไทย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง เกษตรกรรมและผลิตผลการเกษตร อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น</p>

7. โครเอเชีย	โครเอเชียเป็นคู่ค้าอันดับที่ 11 ของไทยในกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากโครเอเชีย ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรและส่วนประกอบ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น โดยไทยเห็นว่า ควรเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างกัน และพยายามศึกษาสู่ทางขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับโครเอเชียภายหลังการเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป โดยใช้กลไกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่จะจัดทำขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับโครเอเชีย
8. ฮังการี	สินค้าไทยที่มีอัตราการเติบโตสูงในฮังการีคือ อุปกรณ์กึ่งตัวนำและทรานซิสเตอร์ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสาขาสำคัญที่กำลังเติบโตในฮังการี ส่วนสินค้าฮังการีที่ไทยนำเข้ามูลค่าสูงสุด คือ เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ ปัจจุบันมีการลงทุนจากฮังการีเพียงโครงการเดียวที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นโครงการร่วมทุน (joint venture) ระหว่างบริษัท Bangkok Cable และบริษัท Dunsolar ผลิตแผงพลังงานแสงอาทิตย์ (solar cell) ในประเทศไทย
9. เปรู	ปัจจุบันมีร้านอาหารไทยในเปรูเพียง 4 ร้าน และไม่มีเจ้าของเป็นคนไทย ฝ่ายเปรูจึงได้เชิญชวนให้นักธุรกิจไทยร่วมลงทุนเพื่อเปิดร้านอาหารไทยในเปรู รวมทั้งร่วมลงทุนในอุตสาหกรรมด้านต่างๆ ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม การก่อสร้างเส้นทางคมนาคม อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การสำรวจขุดเจาะแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น ส่วนบริษัทเปรูในไทย ได้แก่ บริษัท AjeThai ซึ่งผลิตน้ำอัดลม (Big Cola) เพื่อจำหน่ายน้ำอัดลม
10. โปแลนด์	โปแลนด์เป็นคู่ค้าอันดับ 2 ของไทยในยุโรปตะวันออก สินค้าไทยที่มีศักยภาพในโปแลนด์ ได้แก่ สินค้าประเภทอาหาร อาทิ ปลากระป๋อง ซอส/เครื่องปรุงรส ข้าว ผลไม้กระป๋อง กาแฟดิบ เป็นต้น ปัจจุบันมีบริษัทของไทยเข้าไปลงทุนในโปแลนด์ 2 บริษัท คือ บริษัท Lucky Union เข้าไปลงทุนในรูปแบบ Joint Venture ร่วมกับบริษัท Euro-Fish Poland ตั้งบริษัท Lucky Union Foods - Euro ผลิตปุ๋ยมูลสัตว์แช่แข็งส่งออก และบริษัท ส. ขอนแก่น เข้าไปตั้งโรงงานผลิตอาหารอีสานส่งออก โดยใช้ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก EU ของโปแลนด์ เพื่อขจัดอุปสรรคด้านมาตรฐานอาหารของ EU ที่บริษัทส่งออกของไทยส่วนใหญ่ต้องประสบ
11. สาธารณรัฐเกาหลี	ปัจจุบันมีโครงการร่วมทุนและลงทุนของเกาหลีใต้ในไทยจำนวนกว่า 390 โครงการ โดยสาขาที่มีการลงทุนมากที่สุด ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า สำหรับในปี 2552 จำนวนโครงการลดลง แต่ปริมาณเงินลงทุนเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว เนื่องจากมีโครงการขนาดใหญ่ของบริษัทไทยซัมซุง อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ขยายการลงทุนในกิจการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า
12. สโลวีเนีย	สโลวีเนียเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงสุดในบรรดาประเทศในยุโรปตะวันออก รวมทั้งรัฐบาล สโลวีเนียมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และประเทศมีบรรยากาศเหมาะสมกับการลงทุน เพราะค่าจ้างแรงงานที่มีฝีมือและทักษะอยู่ในระดับไม่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในสหภาพยุโรป จึงมีผู้ทางที่ไทยและสโลวีเนียจะขยายความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างกัน ทั้งนี้ สโลวีเนียได้เชิญชวนให้นักลงทุนไทยไปลงทุนในสโลวีเนีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจบริการที่ไทยมีความเชี่ยวชาญ โดยล่าสุด นักธุรกิจไทยได้ไปร่วมลงทุนสร้างสปาที่สโลวีเนียโดยใช้สถาปัตยกรรมแบบไทย ปัจจุบันมีนักธุรกิจไทยไปลงทุนในกิจการสปาแล้ว 10 แห่ง ปัจจุบันมีกลุ่มบริษัท EMCO ISKRA ของสโลวีเนียร่วมลงทุนกับบริษัทสหมิตรของไทยในการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และการร่วมลงทุนระหว่างบริษัท Rogaska ของสโลวีเนียกับบริษัท Lotus ของไทยใน การผลิตสินค้าประเภทคริสตัล

13. สวีเดน	<p>เมื่อปี 2552 สวีเดนเป็นประเทศที่มีปริมาณการลงทุนในไทยมากเป็นอันดับที่ 7 ในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป มีโครงการที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ส่วนผสมอาหารจากพืช ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง เครื่องมือสำหรับตัด ชิ้นส่วนโลหะขึ้นรูปสำหรับงานอุตสาหกรรม อวัยวะเทียมและเปลือก เครื่องมือผ่าตัดศัลยกรรม เป็นต้น ปัจจุบัน มีบริษัทธุรกิจชั้นนำของสวีเดนจำนวนมากที่เข้ามาลงทุนและจัดตั้งฐานการผลิตในไทย ได้แก่ บริษัท Ericsson (เครื่องโทรคมนาคม และโทรศัพท์) บริษัท Molnlycke Health Care (เสื้อผ้าและอุปกรณ์ทางการแพทย์แบบใช้แล้วทิ้ง) บริษัท Volvo Truck (ผลิต/ประกอบรถบรรทุกและชิ้นส่วนรถยนต์) บริษัท Vattenfall AB (พลังงาน) บริษัท Purac (โรงงานกำจัดน้ำเสีย) บริษัท Tetra Pak (บรรจุภัณฑ์) บริษัท Scandinavian Village Co.Ltd. (โครงการพำนักระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุและวัยเกษียณ) บริษัท Electrolux (เครื่องซักผ้าและตู้เย็น) บริษัท ABB บริษัท Eka Chemicals บริษัท Perstorp บริษัท IKANO (ผลิตและจำหน่ายเครื่องเรือนยี่ห้อ IKEA) เป็นต้น</p>
14. สวิตเซอร์แลนด์	<p>ชาวสวิสเริ่มเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2409 และได้ก่อตั้งบริษัท Jucker, Sigg & Co. ขึ้นในปี 2425 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท Berli Jucker ปัจจุบัน มีบริษัทสวิสกว่า 150 บริษัท เข้ามาลงทุนในไทย โดยมีบริษัทชั้นนำหลายบริษัท อาทิ Diethelm Keller (ธุรกิจทองเที่ยว), ETA (Swatch Group - ผลิตชิ้นส่วนนาฬิกา), Nestlé (อุตสาหกรรมอาหาร), Holcim (ปูนซีเมนต์นครหลวง), Roche และ Novartis (ยาและเวชภัณฑ์) ABB (ผลิตเครื่องจักรให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต) เป็นต้น นอกจากนี้ มีโครงการลงทุนจากสวิตเซอร์แลนด์ที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) โดยโครงการส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเบา การผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง</p>
15. สหราชอาณาจักร	<p>ในปี 2552 สหราชอาณาจักรเป็นประเทศในยุโรปที่เข้ามาลงทุน เป็นอันดับ 4 โดยบริษัทใหญ่ที่ลงทุนอยู่ในไทย ได้แก่ Tesco, Boots, Standard Chartered, BP, Triumph Motorcycles, ICI, Castrol, GKN, Thames Water, Grampion Country Food และ Meyer ทั้งนี้ ไทยได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศ high-growth market จาก UK Trade and Investment (UKTI) หน่วยงานด้านการค้าการลงทุนของสหราชอาณาจักร ส่วนการลงทุนของไทยในสหราชอาณาจักร ได้แก่ กิจการร้านอาหารไทย ธุรกิจโรงแรมของบริษัท Landmark Hotel Group และเครื่องดื่มของบริษัท Siam Winery Trading เป็นต้น</p>
16. ฟินแลนด์	<p>ฟินแลนด์มีความชำนาญในอุตสาหกรรมการผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมต่อเรือ อุตสาหกรรมยาและเคมี การผลิตลิฟต์ และรถบรรทุกที่ใช้ในท่าเรือ ซึ่งเป็นสาขาที่ไทยขาดแคลน อย่างไรก็ตาม การลงทุนของฟินแลนด์ในไทยมีปริมาณน้อยมาก ทั้งนี้ มูลค่าการลงทุนทั้งหมดของฟินแลนด์ในไทยในช่วงระหว่างปี 2513 – 2551 (มกราคม) เท่ากับ 51,284 ล้านบาท ได้แก่ บริษัทแอ็ดวานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน) ผลิตเยื่อกระดาษและไฟฟ้า บริษัท เอ.ที. ไบโอฟาวเวอร์ จำกัด ผลิตไฟฟ้าจากชีวมวล บริษัท โนเกีย (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อปี 2552 มีโครงการลงทุนของฟินแลนด์ในไทยที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 3 โครงการ มูลค่า 14 ล้านบาท</p>
17. เนเธอร์แลนด์	<p>เนเธอร์แลนด์มีการลงทุนในไทยมูลค่ามากที่สุดในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จากสถิติของ BOI ในปี 2551 มีโครงการการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) 27 โครงการ บริษัทเนเธอร์แลนด์มาลงทุนในไทยประมาณ 130 บริษัท โดยมีบริษัทใหญ่ ๆ เช่น Shell, Heineken, Philips, Unilever และ Foremost เป็นต้น</p>

กลุ่มที่ 4 อาจทำกำไรจากรายได้ในอนาคต	
1. โตโก	โตโกเป็นคู่ค้าสำคัญของไทยประเทศหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกาและไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด จากข้อมูลปี 2551 มูลค่าการค้าระหว่างกันมีจำนวน 184.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้ ไทยส่งออกจำนวน 172.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทยนำเข้าจากโตโกจำนวน 12.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้เปรียบดุลการค้าจำนวน 160.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปโตโก ได้แก่ ข้าว ผ้าผืน เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าปักและลูกไม้ และตาข่ายจับปลา ส่วนสินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากโตโก ได้แก่ เส้นใยใช้ในการทอ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า และเครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ แต่ทั้งนี้ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างกัน
2. ไนจีเรีย	ความสัมพันธ์ไทย-ไนจีเรียทางเศรษฐกิจดำเนินไปได้ด้วยดี ปัจจุบัน ภาคเอกชนมีการจัดคณะไปสำรวจตลาดไนจีเรียและความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้เห็นศักยภาพไทย คณะผู้แทนรัฐและนักธุรกิจไนจีเรียต่างมุ่งหวังที่จะให้มีการส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งระดับภาคเอกชนและรัฐบาลระหว่างไทย-ไนจีเรียในอนาคต
3. สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก	การค้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโกยังมีไม่มากนัก ตั้งแต่ปี 2535 ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด ในปี 2549 ไทยส่งสินค้าออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มีมูลค่าทั้งสิ้น 80.957 ดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าที่ส่งออก ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องใช้ในการเดินทาง และของเล่น ส่วนไทยไม่มีการนำเข้าจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโกแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับคองโก
4. แองโกลา	การค้าของไทยกับแองโกลามีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543-2550 โดยในปี 2551 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับแองโกลามีมูลค่า 197.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยส่งออก 195.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 1.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้าเป็นเงิน 193.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากไทยส่งออกข้าวไปแองโกลาเป็นจำนวนมากและลดปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบจากแองโกลาลง สินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากแองโกลาคือ น้ำมัน เพชร ปลา และอาหารทะเล ในขณะที่สินค้าหลักที่ไทยส่งออกคือ ข้าว ชิ้นส่วนรถยนต์ พลาสติก เสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้ากลุ่มเป้าหมายของไทยคือชาวแองโกลาที่มีรายได้ปานกลาง-สูงและชาวต่างชาติ ในแองโกลา โอกาสทางธุรกิจของไทยในแองโกลา ได้แก่ การผลิตเพื่อส่งออกวัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า และธุรกิจบริการโรงแรมและร้านอาหารระดับชั้นนำ
5. แกมเบีย	แกมเบียเคยเสนอให้มีการร่วมลงทุนในแกมเบีย โดยเฉพาะด้านการประมง ซึ่งข้อเสนอทางด้านการประมงก็เป็นสิ่งที่น่าจะทำได้ โดยเฉพาะการจัดตั้งโรงงานทำปลากระป๋องส่งไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่แกมเบียจะต้องมีปัจจัยด้านการพัฒนาให้พร้อมภายในประเทศ อาทิ ระบบคมนาคมและการสื่อสารและการพัฒนาเมือง ปัจจุบัน บันจูลซึ่งเป็นนครหลวงของแกมเบียและเป็นเมืองท่าเรือน้ำลึก มีส่วนสำคัญในการเชิญชวนให้นักลงทุนไทยเข้าร่วมลงทุนกับแกมเบีย สำหรับด้านการท่องเที่ยว นั้นไทยอาจพิจารณาลงทุนในกิจการโรงแรมเพื่อชักชวนนักท่องเที่ยวจากยุโรปเข้ามาในแกมเบีย
6. บอตสวานา	ปริมาณการลงทุนระหว่างไทยกับบอตสวานายังมีน้อย เนื่องจากนักธุรกิจของทั้งสองประเทศยังไม่มีควมคุ้นเคยกันและมีข้อมูลข่าวสารการค้าระหว่างกันน้อยมาก บอตสวานาเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลและที่ผ่านมามีไทยใช้ประเทศแอฟริกาใต้เป็นฐานในการส่งออกสินค้าไปยังบอตสวานา ปัจจุบัน มีสัญญาณที่ดีจากทั้งสองฝ่ายในการที่จะขยายความร่วมมือทวิภาคี โดยเฉพาะในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาและด้านเศรษฐกิจ บอตสวานาเป็นประเทศที่มีบรรยากาศเหมาะแก่การลงทุน เนื่องจากการเมืองมีเสถียรภาพ และนโยบายด้านการเงินการคลังเอื้อต่อนักลงทุนต่างชาติอย่างต่อเนื่อง มีการคอร์ปชั่นต่ำ และมี

	<p>สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน และโทรคมนาคม ที่ได้มาตรฐาน โดยภาคธุรกิจที่มีศักยภาพต่อการลงทุนของภาคเอกชนไทยคือสาขาที่บอตสวานาขาดเทคโนโลยี และไทยมีความชำนาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่เพิ่มมูลค่าให้แก่วัตถุดิบ อาทิ การเจียระไนเพชร การประกอบตัวเรือนอัญมณีและเครื่องประดับ การฟอกหนัง วัวเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องหนัง การก่อสร้าง และการให้บริการด้านการท่องเที่ยว</p>
7. เลโซโท	<p>การค้าระหว่างไทยและเลโซโตน้อย ในปี 2551 ไทยและเลโซโทมีมูลค่าการค้ารวม 0.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออก 0.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และไม่มี การนำเข้าจากเลโซโท ไทยได้ดุลการค้า 0.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ มูลค่าการค้าลดลงจากปี 2550 ซึ่งมีมูลค่าการค้ารวม 0.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออก 0.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 0.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าออกของไทยไปเลโซโท ได้แก่ ผ้าผืน ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่อง กีฬาและเครื่องเล่นเกมส์</p> <p>อุปสรรคของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและเลโซโทที่สำคัญคือ การขาดข้อมูลด้านการค้า การลงทุนและกฎระเบียบที่รัฐบาลมีต่อนักลงทุน ก่อปรกับความไม่คุ้นเคยระหว่างภาคเอกชนของทั้งสองประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่มั่นใจที่ทั้งสองฝ่ายจะดำเนินธุรกิจ หรือลงทุนร่วมกัน</p>
8. สวาซิแลนด์	<p>มูลค่าการค้าระหว่างไทย-สวาซิแลนด์ยังมีไม่มาก แต่อัตราการขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง โดยไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด สำหรับปี 2551 การค้า ระหว่างกันมีมูลค่าทั้งหมด 805.91 ล้านบาท โดยสินค้าไทยที่นำเข้าส่วนใหญ่ ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เชื้อกระดาศและเศษกระดาศ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษ โลหะและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เป็นต้น สินค้าหลักที่ไทยส่งออก ได้แก่ ส่วนประกอบอากาศยานและอุปกรณ์การบิน อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ เนื่องจากสวาซิแลนด์เป็นประเทศขนาดเล็ก มีพลเมืองเพียง 1.1 ล้านคน จึงเป็นตลาดขนาดเล็กที่มีกำลังซื้อน้อย และเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล จำเป็นต้องพึ่งระบบคมนาคมขนส่งของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะแอฟริกาใต้และโมซัมบิก นอกจากนี้ ธุรกรรมการค้าส่วนใหญ่จึงต้องดำเนินการผ่านประเทศที่ 3 โดยเฉพาะแอฟริกาใต้ จึงมีต้นทุนในการดำเนินธุรกรรมสูงกว่าการค้าปกติ เนื่องจากปัญหาพ่อค้าคนกลาง อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับ สวาซิแลนด์</p>
9. แทนซาเนีย	<p>การค้าระหว่างไทยและแทนซาเนียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แทนซาเนียมีศักยภาพเป็นตลาดที่สำคัญของไทย เพราะนอกจากเศรษฐกิจภายในประเทศจะมีอัตราการเติบโตที่น่าพอใจแล้วยังมีเสถียรภาพ และแทนซาเนียยังเป็นสมาชิกประชาคมแอฟริกาตะวันออก (East African Community – EAC) ซึ่งได้จัดตั้งสหภาพศุลกากร แล้ว โดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2549 ทำให้แทนซาเนียสามารถเป็นจุดกระจายสินค้าที่สำคัญของไทยในภูมิภาคได้ด้วย</p> <p>รัฐบาลแทนซาเนียมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว และได้ตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนต่างชาติ นอกจากนี้ แทนซาเนียยังเป็น สมาชิก International Centre for Settlement of Investment Dispute (ICSID) และ Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ รับประกันการลงทุนจากต่างชาติ โดยจะไม่มีภัยทรัพย์สินต่างชาติเป็นของรัฐด้วย</p>
10. เซเชลล์	<p>เซเชลล์เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีกึ่งสังคมนิยม และเป็นประเทศที่มีแนวโน้มจะพึ่งตัวเองได้ในอนาคต นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายสังคมนิยม ในช่วงต้นควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำให้อัตราการรู้หนังสือของประชาชน การให้บริการในระบบสาธารณูปโภค และการสาธารณสุขของประเทศ อยู่ในระดับที่</p>

	<p>นำพอใจ การพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาสังคมส่งผลให้ ระดับ GDP ของเซเชลส์ อยู่ในระดับต้นๆ ของประเทศในแอฟริกา นอกจากนี้ รัฐบาลเซเชลส์ได้ส่งเสริมและกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเกิดการปฏิรูประบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดทำระบบการเงินใหม่ การเปิดเสรีทางการค้า และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการธุรกิจให้ดีขึ้น</p> <p>รายได้หลักของเซเชลส์มาจากภาคธุรกิจ 3 ประเภท คือ การบริการ การเกษตร และการประมง โดยธุรกิจบริการเป็นภาคส่วนที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะในด้านการขนส่ง โทรคมนาคม และการท่องเที่ยว ในภาคอุตสาหกรรม เซเชลส์มีโรงงานผลิตปลาทูน่ากระป๋องที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก นอกเหนือจากอุตสาหกรรมปลาทูน่าแล้ว รัฐบาลเซเชลส์ได้เน้นที่อุตสาหกรรมขนาดเบาเช่นกัน ได้แก่ การผลิตเครื่องดื่มเพื่อบริโภคภายในประเทศ บุหรี่ ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมี เป็นต้น และได้จัดทำนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า การจัดทำรัฐบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน 2537 การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone: EPZ)</p> <p>ส่วนในภาคเกษตรกรรม เซเชลส์มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าว วานิลลา อบเชย ชาและมะนาว โดยมีการส่งออกบ้าง นอกจากนี้ มีการปลูกมันสำปะหลัง มันเทศ อ้อย กัญชง ชาและพืช ผัก เพื่อการบริโภคภายใน ทั้งนี้ เซเชลส์ยังต้องพึ่งพาการสั่งอาหารจากต่างประเทศเข้ามาประมาณร้อยละ 20 ของสินค้านำเข้า อย่างไรก็ดี รัฐบาลยังคงมีนโยบายที่จะผลิตอาหารหลักให้เพียงพอแก่การบริโภคภายในประเทศ</p>
11. แคมเบีย	<p>แคมเบียนับเป็นคู่ค้าและแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญประเทศหนึ่งในทวีปแอฟริกา ซึ่งไทยนำเข้าวัตถุดิบประเภทสินแร่โลหะ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์จากแคมเบียสูงมาก ทำให้ไทยขาดดุลการค้ากับแคมเบียมาโดยตลอดโดยเฉพาะปี 2549 ที่นำเข้าสูงถึง 10,527 ล้านบาท สำหรับสินค้าที่ไทยส่งออกไปแคมเบีย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์รถยนต์ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น</p> <p>ด้านการลงทุนนั้น นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนในแคมเบียน้อยมากและจำกัดอยู่แค่เฉพาะธุรกิจร้านอาหารเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากแคมเบียยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของนักธุรกิจไทย รวมทั้งระบบการบริหารจัดการภายในของแคมเบียในการจัดเก็บภาษี การส่งเสริมการลงทุน และความโปร่งใสยังขาดมาตรฐานและไม่มีความเป็นสากล จึงไม่ค่อยได้รับความเชื่อถือจากนักลงทุนไทยเท่าใดนัก</p>
12. แคมeroon	<p>แคเมอรูนมีทรัพยากรน้ำมันและมีสถานะที่เอื้อต่อการทำเกษตรกรรม ทำให้แคเมอรูนเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเกี่ยวกับสินค้าโภคภัณฑ์ขั้นมูลฐานที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดประเทศหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกาทางตอนล่างของทะเลทรายซาฮารา อย่างไรก็ตาม แคเมอรูนก็ยังประสบกับปัญหาสำคัญเช่นเดียวกับประเทศด้อยพัฒนาอื่นๆ อาทิ ระบบราชการที่มีข้าราชการระดับสูงจำนวนมาก และบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการทำธุรกิจนับตั้งแต่ พ.ศ. 2533 รัฐบาลจึงได้เข้าร่วมโครงการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลกหลายโครงการ เพื่อกระตุ้นการลงทุนในภาคธุรกิจ การเพิ่มประสิทธิภาพในภาคเกษตรกรรม การปรับปรุงการค้า และการปรับเงินทุนของธนาคารของรัฐ</p>
13. ไลบีเรีย	<p>นับตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับไลบีเรียลดลงอย่างเห็นได้ชัด ล่าสุดในปี 2551 มูลค่าการค้าระหว่างกันมีเพียง 8.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกไปยังไลบีเรีย 8.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากไลบีเรีย 0.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้ดุลการค้า 8.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ สินค้าที่ไทยส่งออกไปไลบีเรีย ได้แก่ ข้าว รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษามิว เป็นต้น และสินค้าที่ไทยนำเข้าจากไลบีเรีย ได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่นๆ ทั้งนี้ ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับไลบีเรีย</p>

14. ยูกันดา	<p>ยูกันดาให้ความสำคัญกับการกระตุ้นให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนในประเทศ โดยการค้าระหว่างไทยกับยูกันดายังมีมูลค่าไม่มากแต่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมูลค่าการค้าของไทยกับยูกันดาในปี 2551 มีมูลค่า 19.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกสินค้าไปยูกันดามูลค่า 14.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าสินค้าจากยูกันดามูลค่า 5.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 113 ล้านบาท ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามูลค่า 9.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป รถยนต์ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก</p> <p>เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากยูกันดา ได้แก่ เส้นใยใช้ในการทอ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏข้อมูลการลงทุนระหว่างไทยกับยูกันดา</p>
15. เม็กซิโก	<p>ประเทศเม็กซิโกมีโครงการส่งเสริมการลงทุน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการ Maquiladora เพื่อส่งเสริมการจ้างงานภายในประเทศ และ โครงการ PROSEC เป็นการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรม 22 สาขาเพื่อให้เม็กซิโกสามารถแข่งขันกับสินค้านำเข้าจากต่างประเทศได้ โดยโรงงานสามารถนำเข้าวัตถุดิบในอัตราภาษีที่ต่ำกว่าอัตราภาษีนำเข้าปกติ โดยครอบคลุมจำนวนกว่า 16,000 รายการ</p>
16. คอสตาริกา	<p>คอสตาริกาเป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูงสุดในอเมริกากลาง มีนโยบายเปิดเสรี โดยเฉพาะด้านการค้าบริการ โทรคมนาคม และเป็นประตูก่อกลุ่มประเทศในอเมริกากลางและสหรัฐฯ</p>
17. ชิลี	<p>ชิลีเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญเป็นอันดับ 4 ของไทยในภูมิภาคลาตินอเมริกา โดยในปี 2549 การค้ารวมระหว่างไทยและชิลีมีมูลค่าทั้งสิ้น 493.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 74.18 โดยไทยส่งออกไปชิลีเป็นมูลค่า 262.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 113.50 และนำเข้าจากชิลีเป็นมูลค่า 230.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.03 ส่งผลให้ไทยได้ดุลการค้าเป็นมูลค่า 32.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ</p>
18. เบลารุส	<p>เบลารุสเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมเบาประเทศหนึ่ง ประชากรมีการศึกษา แรงงานมีความชำนาญ และมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ติดกับยุโรปตะวันออกและกลุ่มประเทศบอลติก ฝ่ายไทยจึงอาจพิจารณาใช้เบลารุสเป็นฐานผลิตสำหรับอุตสาหกรรมที่ฝ่ายไทยมีความชำนาญได้อีกแห่งหนึ่ง โดยฝ่ายไทยอาจเข้าร่วมลงทุนในการผลิตสินค้าต่างๆ ในเบลารุส อาทิ รองเท้า สิ่งทอ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องไฟฟ้าที่ใช้ในครัวเรือน รถจักรยานยนต์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความได้เปรียบของเบลารุสทางด้านภูมิรัฐศาสตร์เป็นหลัก</p>
19. บารห์เรน	<p>บารห์เรนเป็นตลาดเล็กสำหรับไทย โดยในปี 2550 เป็นคู่ค้าลำดับที่ 65 ของไทยมูลค่าการค้ารวมระหว่างไทย-บารห์เรนในรอบ 4 ปี (2547-2550) เฉลี่ยปีละ 210 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในด้านการลงทุน บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้เข้าไปลงทุนสำรวจและผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในบารห์เรน</p> <p>ไทยและบารห์เรนได้เจรจาที่จะจัดทำ FTA ระหว่างกัน 4 ครั้ง แต่จากการที่บารห์เรนจัดทำ FTA กับสหรัฐอเมริกา ทำให้ได้รับการกดดันจากประเทศ GCC อื่นๆ ที่ไม่เห็นด้วยที่บารห์เรนจะจัดทำ FTA เป็นรายประเทศ บารห์เรนจึงเสนอให้ปรับการเจรจา FTA ไทย-บารห์เรน เป็น FTA ไทย-GCC แทน ซึ่งฝ่ายไทยเห็นด้วยในหลักการ แต่ยังมีได้เริ่มเจรจาในรอบใหม่แต่อย่างไร</p>
20. เติร์กเมนิสถาน	<p>เติร์กเมนิสถานอุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะน้ำมันก๊าซธรรมชาติ และฝ้าย และในปี 2543 ไทยและเติร์กเมนิสถานเริ่มมีการติดต่อค้าขายระหว่างกัน โดยในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2543 มีการค้าระหว่างกันเป็นมูลค่า 28.8 ล้านบาท โดยไทยส่งออกเป็นมูลค่า 14.5 ล้านบาท และนำเข้าจากเติร์กเมนิสถานเป็นมูลค่า 14.3 ล้านบาท ทั้งนี้ ฝ่ายไทยอาจพิจารณาหาช่องทางให้เติร์กเมนิสถานเป็นแหล่งป้อนวัตถุดิบประเภทฝ้าย ไหม และหนังวัว (Pelts) ให้แก่อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย หรืออาจ</p>

	ลงทุนร่วมในด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปป้อนตลาด CIS ทั้งนี้ ฝ่ายเดิร์กเมนิสถานเคยเสนอให้ไทยไปลงทุนในด้านอุตสาหกรรมพลังงาน และอุตสาหกรรมเกษตร เช่น การเก็บรักษาผลไม้และการแปรรูปผลไม้ อาหารและนมเด็ก และน้ำมันพืช
21. อาเซอร์ไบจาน	มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับอาเซอร์ไบจานในช่วงเดือน ม.ค.-มิ.ย. ค.ศ.2006 เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลเนื่องจากนำเข้าน้ำมันดิบจากอาเซอร์ไบจานเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ไทยอาจพิจารณาจัดตั้ง Joint Economic Commission กับอาเซอร์ไบจาน เพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ของภาครัฐและภาคเอกชน และขยายสู่ทางการค้า ของไทย นอกจากนี้ ไทยประสงค์ที่จะเสริมสร้างความร่วมมือในสาขาที่มีศักยภาพ เช่น ความร่วมมือด้านพลังงาน การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

**สรุปผลการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกรอบการเจรจาความตกลง
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ
วันพุธที่ 2 กันยายน 2552 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องประชุมกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ**

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงแผนการนำเสนอกรอบการเจรจาความตกลงฯ ต่อ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ว่ากรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศคาดว่าจะเสนอกรอบการเจรจาความตกลงฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนกันยายน 2552 และต่อรัฐสภาภายในเดือนตุลาคม 2552 หากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ให้แจ้งฝ่ายเลขานุการภายในวันพุธที่ 9 กันยายน 2552

ฝ่ายเลขานุการ ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการจัดทำความตกลงฯ กับ 54 ประเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนร่างความตกลงฯ จำนวน 40 ประเทศ อยู่ระหว่างการเจรจาจำนวน 8 ประเทศ เสร็จแล้ว และกำลังจะเสนอผลการเจรจาต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาจำนวน 2 ประเทศ และลงนามแล้ว อยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนหนังสือหนังสือเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับจำนวน 4 ประเทศ

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

2.1 กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ฝ่ายเลขานุการ - ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเป็นความตกลงทางเศรษฐกิจที่อาจมีนัยเข้าข่ายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรค 2 เพราะเป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคมอย่างกว้างขวาง และผูกพันการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบ กรอบการเจรจา รวมถึงการจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชน

- กรอบการเจรจา ควรเป็นกรอบเดียวที่สามารถใช้สำหรับการเจรจากับทุกประเทศ เนื่องจากสาระในการเจรจากับแต่ละประเทศจะเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เพราะเป็นมาตรฐานที่ยอมรับกัน ระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในการเจรจา อาจมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำและสาระบ้าง เพื่อให้เหมาะสมกับ สภาพการลงทุนของประเทศนั้นๆ

- ร่างกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนจะไม่มีเรื่องการเปิดเสรีการลงทุน โดยสาระส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการให้ความคุ้มครองการลงทุนทางตรงที่ได้เข้ามาอยู่ในประเทศแล้ว

- ดังนั้น กรอบการเจรจาที่ขอความเห็นชอบจะมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ให้ความคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ได้รับความเห็นชอบหรือ อนุมัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด

2. ให้การปฏิบัติที่เป็นธรรม เท่าเทียมกัน และให้การคุ้มครองอย่างเต็มที่แก่การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

3. ให้การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้อ่อนนุเคราะห์และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติกับการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ได้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว
4. ให้ความคุ้มครองการลงทุนที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามความตกลงฯ จากการยึดหรือโอนการลงทุนของผู้ลงทุนของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นของรัฐหรือดำเนินมาตรการอื่นที่มีผลเช่นเดียวกับการยึดหรือโอนการลงทุนเป็นของรัฐ
5. ให้การชดเชยการลงทุนซึ่งประสบความสูญเสีย เนื่องจากสงครามหรือการขัดกันด้วยอาวุธอื่นๆ ภาวะฉุกเฉินแห่งชาติ การกักอภย การต่อต้านรัฐบาล การจลาจล หรือเหตุการณ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
6. ให้หลักประกันการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนให้เป็นสกุลเงินตราที่สามารถใช้ได้โดยเสรี (Freely usable currency) และโอนกลับออกไปโดยเสรี
7. รับรองการรับช่วงสิทธิตามความตกลงฯ กรณีนักลงทุนได้รับการชดเชยความเสียหายแล้ว โดยให้ผู้ชดเชยความเสียหายให้กับนักลงทุนสามารถรับช่วงสิทธิเข้ามาเป็นคู่กรณีกับรัฐบาลได้
8. ให้นักลงทุนที่ประสบปัญหาข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการผิดพันธกรณีตามความตกลงฯ ของรัฐสามารถดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ
9. หากรัฐภาคีคู่สัญญาประสบปัญหาการตีความหรือการปรับใช้ความตกลงฯ และไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้ใช้กลไกการระงับข้อพิพาทโดยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอให้ทบทวนรูปแบบของกรอบการเจรจา โดยอาจพิจารณาจัดให้เป็นหมวดหมู่

ผู้แทนจากกรมสนธิสัญญาฯ ควรเขียนกรอบการเจรจาให้กว้างขึ้น ไม่ควรลงรายละเอียดมากนัก และควรเสนอกรอบการเจรจาที่มีแบบแผนที่ชัดเจนว่าจะใช้เจรจากับประเทศใดบ้าง โดยอาจรวมเป็นกลุ่มประเทศแทนที่จะขอเป็นกรอบกว้างที่ใช้กับทุกประเทศ

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่าควรเน้นย้ำว่ากรอบการเจรจานี้ไม่รวมถึงการเปิดเสรีรองอธิบดีฯ แจ้งว่า ในขั้นนี้ กรอบการเจรจา ที่เสนอเป็นเพียงร่างแรก จึงพร้อมที่จะรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2 ความเห็นเฉพาะประเด็น

2.2.1. ใบรับรองการให้ความเห็นชอบการให้ความคุ้มครองการลงทุน

(Certificate of Approval for Protection - C.A.P)

ผู้แทนจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า สอบถามว่าหากบริษัทต่างชาติที่ได้รับสัมปทานจากรัฐ แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบให้ประกอบธุรกิจจากคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว จะผิดพันธกรณีของความตกลงฯ หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการ อาจต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ แต่ปกติแล้ว หากได้รับสัญญาสัมปทานจากรัฐ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าก็มักจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม หากมีกรณีเกิดขึ้นและจะต้องพิจารณาว่ามีการผิดพันธกรณีหรือไม่ ก็อาจพิจารณาว่า ในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการ

ลงทุน พันธกรณีเรื่องการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment - NT) จะครอบคลุมเฉพาะเมื่อบริษัทนั้นๆ ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเปิดกิจการ (Post-Establishment) และเริ่มดำเนินการบริหารจัดการ (Management) แล้ว ซึ่งต่างกับ NT ภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีจะครอบคลุมทั้งก่อนและหลังการตั้งกิจการ (Pre- and Post-Establishment) ดังนั้น ก็อาจมองได้ว่า ยังไม่ผิดพันธกรณี

2.2.2 มาตรการเพื่อปกป้องดุลการชำระเงิน (Prudential Measures)

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่าควรเพิ่มมาตรการเพื่อปกป้องดุลการชำระเงินไว้ในร่างกรอบการเจรจา เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการเจรจาเขตการค้าเสรีต่างๆ

2.2.3 การโอน (Transfer)

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เสนอให้เพิ่มข้อความว่า "ที่กำหนดโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ" ขยายคำว่า สกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี และเพิ่มข้อความว่า "เงินลงทุน การชดเชยความเสียหายเพราะเหตุรุนแรง และการชดเชยจากการเวนคืน" หลังคำว่า ผลตอบแทน

ฝ่ายเลขานุการ แจ้งว่าโดยปกติในการเจรจา คณะเจรจาทราบท่าทีและข้อห่วงกังวลของธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่แล้ว และได้เสนอทำที่ดังกล่าวให้กับคู่เจรจาเสมอ อย่างไรก็ตาม กรอบการเจรจา ตามรัฐธรรมนูญ เป็นการขออำណัติจากรัฐสภาเพื่อไปเจรจา จึงน่าจะเป็นกรอบแบบกว้างๆ ทั้งนี้ ในส่วนของข้อเสนอของธนาคารแห่งประเทศไทย ขณะนี้ แนวคิดดังกล่าวยังไม่ตกผลึก (crystalised) และหลายประเทศที่เป็นคู่เจรจา ยังไม่ยอมรับ จึงน่าจะให้การเสนอแบบเป็นกรณีๆ ไป (case by case) ไม่ควรกำหนดไว้ในกรอบทั่วไปในลักษณะนี้ นอกจากนี้ หากระบุไว้ ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะผู้รับผิดชอบประเด็นดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น ซึ่งหากกระทำไม่ได้ เพราะประเด็นดังกล่าวยังไม่ได้รับการยอมรับในเวทีการเจรจา ก็จะเป็นปัญหาว่าคณะเจรจาไม่สามารถเจรจาให้ครบถ้วนตามอำណัติได้

2.2.4 เขตอำนาจของศาลไทย และอำนาจชี้ขาดของของอนุญาโตตุลาการ

ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สอบถามว่า ศาลไทยมีอำนาจชี้ขาดข้อพิพาทตามความตกลงฯ หรือไม่

ผู้แทนศาลยุติธรรม ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรอบการเจรจา ที่กำลังพิจารณา ระบุแต่การระงับข้อพิพาทด้วยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ จึงขอให้เพิ่มข้อความว่า "หรือศาลภายในประเทศที่มีเขตอำนาจ" หลังคำว่า กระบวนการอนุญาโตตุลาการด้วย

ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ได้แจ้งที่ประชุมว่า กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 เพื่อแก้ไข พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 โดยกำหนดข้อห้ามในการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทในสัญญา ซึ่งหน่วยงานของรัฐเป็นผู้สัญญา เนื่องจากเห็นว่า เมื่อใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาท ส่วนใหญ่รัฐจะเป็นฝ่ายแพ้คดี หรือเป็นฝ่ายที่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย อันเป็นภาระทางด้านงบประมาณของแผ่นดินที่มีอยู่จำกัด แต่ ครม. ยังไม่มีมติเห็นชอบ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายหรือมาตรการอื่นมารองรับ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์มีข้อกังวลในข้อบทการระงับข้อพิพาทของความตกลงฯ ที่ทำไปแล้ว ซึ่งมีกระบวนการอนุญาโตตุลาการเป็นทางเลือกหนึ่งว่าจะขัดต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ นี้หรือไม่ กระทรวงยุติธรรมจึงต้องนำประเด็นและข้อมูลต่างๆ ไป

ทบทวน ปรับแก้ และอาจเสนอร่าง พ.ร.บ.ฯ นี้อีกครั้งควบคู่กับกฎหมายอีกฉบับ เพื่อรองรับการยกเลิก กระบวนการอนุญาตตลาดการ

ฝ่ายเลขานุการ ในข้อบทการระงับข้อพิพาทของความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน จะให้ศาลไทยเป็นทางเลือกหนึ่งของนักลงทุนได้ แต่ต้องกำหนดเรื่องเขตอำนาจให้ชัดเจน เพราะศาลไทยมีอำนาจการพิจารณาเฉพาะที่ผิดตามกฎหมายไทย ไม่ใช่ผิดตามพันธกรณีของความตกลงฯ นอกจากนี้ ร่าง พ.ร.บ.ฯ ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอต่อ ครม. ก็ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าจะส่งผลกระทบต่อพันธกรณี ระหว่างประเทศที่ไทยเคยรับไว้หรือไม่ อย่างไร

2.3 ความตกลงฯ ที่เจรจาเสร็จแล้ว และอยู่ระหว่างการรอลงนาม หรือดำเนินการให้มีผลใช้บังคับ

ประธาน ความตกลงฯ ที่เจรจาเสร็จแล้ว และอยู่ระหว่างการรอลงนาม หรือดำเนินการให้มีผลใช้บังคับ ในหลักการแล้วควรจะต้องดำเนินการตามมาตรา 190 เช่นกัน กระทรวงฯ จึงจะขอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบในหลักการกับร่างความตกลงฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ - ขณะนี้รอกการลงนามความตกลงฯ ที่เจรจาเสร็จสิ้นแล้ว และจะได้ดำเนินการให้มีผลใช้บังคับ ได้แก่ ความตกลงฯ กับ รัฐคูเวต และกับสาธารณรัฐมาดากัสการ์ และความตกลงที่ลงนามแล้ว ขณะนี้รอกการดำเนินการให้มีผลใช้บังคับ ได้แก่ ความตกลงฯ กับสหภาพพม่า และกับสาธารณรัฐทาจิกิสถาน

- เนื่องจากความตกลงฯ ดังกล่าวได้ดำเนินการเจรจาตามแนวทางในกรอบการเจรจา ที่ได้เสนอมา ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาเห็นชอบกรอบการเจรจา ก็ขอให้พิจารณาให้ความเห็นชอบความตกลงฯ ทั้ง 4 ฉบับด้วย โดยให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการลงนาม และ/หรือ ดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ที่ประชุม เห็นชอบกับข้อเสนอของกระทรวงฯ ในการขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาเกี่ยวกับการอนุมัติกรอบการเจรจาฯ ที่สามารถใช้ได้กับความตกลงทั้ง 4 ฉบับข้างต้นด้วย

(รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมปรากฏตามเอกสารแนบ)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

1. เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
2. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
3. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. ปลัดกระทรวงคมนาคม
5. กรรมการผู้จัดการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
6. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
7. อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
8. อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
9. เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา
10. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
11. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
12. อัยการสูงสุด
13. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม
14. อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

๖๙๘๖๖ ๗

ด่วนที่สุด

ที่ อก 0904/๐000 100

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
555 ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๒ มีนาคม 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เรียน อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 0703/ว. ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ฉบับปรับปรุง)

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงต่างประเทศขอความอนุเคราะห์สำนักงาน ฯ พิจารณากรอบ
เจรจา ฯ ฉบับปรับปรุงตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงาน ฯ ได้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องต่อกรอบ
เจรจา ฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย)
รองเลขาธิการ รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาด้านการลงทุน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
โทร. 0 2537 8111 ต่อ 1111-1117
โทรสาร. 0 2537 8188

ด่วนที่สุด
ที่ กค 1007/ ๒๕๖

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กท. 10400

๒ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทย
กับประเทศต่างๆ

เรียน อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กค 0703/ว.58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) พิจารณา
ให้ความเห็นเกี่ยวกับกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ (ฉบับปรับปรุง) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สศค. พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ไม่ขัดข้องต่อกรอบการเจรจาที่กล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสาธิต รังศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการออมและการลงทุน

ส่วนนโยบายระบบการลงทุน

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3640

โทรสาร. 0 2273 9987

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 1318/ ๘๙๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3 ถนนราชดำเนินนอก

เขตพระนคร กทม. 10200

๒ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง กรอบเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 0703/ว 58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

อนุสนธิหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณากรอบเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ฉบับปรับปรุงจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า กรอบการเจรจา ฉบับปรับปรุง ดังกล่าวเป็นไปตามข้อเสนอที่ประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นแล้ว จึงไม่มีข้อแก้ไขใดๆ ทั้งนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งกระทรวงการต่างประเทศในเบื้องต้นด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย ศรีบุญเชื้อ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร. 025795832

โทรสาร 025795830

ที่ คค 0206/790

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม.10100

๒๙ มกราคม 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กค 0703/ว. 58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งกระทรวงคมนาคมพิจารณากรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ที่กระทรวงการต่างประเทศได้ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่างๆ และนำมาปรับปรุงกรอบการเจรจาดังกล่าวใหม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นว่ากรอบการเจรจา ดังกล่าวเป็นร่างมาตรฐานที่ใช้กับการเจรจาทุกประเทศ ส่วนรายละเอียดของแต่ละความตกลงนั้นเห็นว่าอาจปรับเปลี่ยนถ้อยคำและสาระสำคัญตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศคู่เจรจาเป็นรายประเทศไป ในชั้นนี้จึงไม่มีข้อขัดข้องแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. 0 2280 5638-9

โทรสาร 0 2280 1714, 0 2281 4829

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
EXPORT-IMPORT BANK OF THAILAND

ที่ ธสน. คป. ๐1๖4 /2553

๑2 มกราคม 2553

เรียน อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

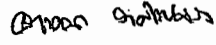
เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

ตามที่ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือเลขที่ กต 0703/ว.58 แจ้งให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) พิจารณากรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนฉบับปรับปรุง ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ นั้น

ธสน. ได้พิจารณากรอบการเจรจา ฉบับปรับปรุงดังกล่าวแล้ว เห็นว่าไม่ขัดข้องต่อกรอบการเจรจาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรณคนา วงศ์ข้าหลวง)
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ
แทนกรรมการผู้จัดการ

ส่วนสินเชื่อโครงการระหว่างประเทศ 3

ฝ่ายโครงการระหว่างประเทศ

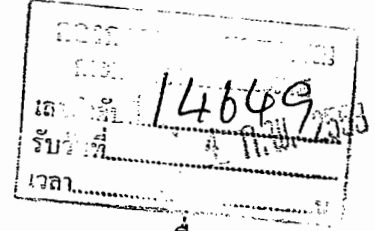
โทรศัพท์ 0-2271-3700 ต่อ 2641-2646 โทรสาร 0-2271-3020

อาคารเอ็กอิม เลขที่ 1193 ถนนพหลโยธิน แขวงปทุมวัน กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2271 3700, 0 2278 0047, 0 2617 2111 แฟกซ์ 0 2271 3204 เทลิกซ์ 20893 EXIMBK TH
EXIM BUILDING, 1193 PHAHOLYOTHIN RD., PHAYATHAI, BANGKOK 10400, THAILAND TEL. +66 (0) 2271 3700, 2278 0047, 2617 2111 FAX +66 (0) 2271 3204 TLX 20893 EXIMBK TH
0104006-Q1-S1

ด่วนมาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย

1 กุมภาพันธ์ 2553

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

ที่ ธปท.ฝศร.(33) 181 /2553 เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

ตามที่ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ กต0703/ว.58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553 ขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 190 นั้น

ธปท. ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนเสนอความเห็นดังนี้

1. รายละเอียดของมาตรการที่จำเป็น เห็นควรให้กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทย มีถ้อยคำหรือสาระอย่างชัดเจนที่จะให้รักษาสิทธิทางการในการใช้มาตรการที่จำเป็น เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินและสถาบันการเงินทั้งด้าน Prudential Measures ภายใต้ GATS และด้าน Capital Flow and Exchange Rate Stability ตลอดจนมาตรการเพื่อดูแลดุลการชำระเงิน เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงมากในภาคการเงินที่นักลงทุนต่างชาติอาจฟ้องร้องทางการ ซึ่งมีตัวอย่างการฟ้องร้องในหลายประเทศแล้ว

2. ขอบเขตการให้ความคุ้มครองการลงทุน แม้ว่า ธปท. จะเห็นด้วยในหลักการที่ขอบเขตความตกลงควรจำกัดเฉพาะการลงทุน โดยตรง (FDI) แต่ในทางปฏิบัติอาจเกิดปัญหาได้ เนื่องจากแต่ละประเทศอาจใช้คำนิยามของ FDI ที่แตกต่างกัน จึงเห็นควรกำหนดกรอบนโยบายให้ความคุ้มครองเฉพาะการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ทางการกำหนด

3. ประเด็นหลักของกรอบการเจรจา เห็นควรให้ถ้อยคำในข้อ 2.1 ของกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทย ที่ว่า “ทั้งนี้ให้คำนึงถึงท่าที มาตรการที่จำเป็น และผลประโยชน์ของไทยและคู่เจรจาประกอบด้วย” ครอบคลุมภาพรวมของการเจรจา จึงขอเรียนเสนอให้แยกถ้อยคำดังกล่าวเป็นประเด็นหลักข้อ 2.9 เพื่อให้เป็นประเด็นหลักของกรอบการเจรจา ที่รัฐสภาต้องพิจารณาอนุมัติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบรรจุหลักการดังกล่าวไว้ในกรอบการเจรจาตามที่เห็นสมควร
ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบัณฑิต นิจรवार)

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

ผู้ว่าการ

กลุ่มความตกลงระหว่างประเทศ

ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ 0-2283-5189, 0-2283-5187

เว็บไซต์ www.bot.or.th เป็นองค์กรที่มุ่งการปฏิรูป พนักงานมีความสามารถสูงและอุทิศตนเพื่อดูแลเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นความผันผวนได้อย่างราบรื่น

www.bot.or.th บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0-2283-6789

ที่ พณ 0602/ 238

9386
22 ส.ค. 2553
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
44/100 ถนนนนทบุรี 1
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

21 มกราคม 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ
เรียน อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 0703/ว 58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการต่างประเทศขอความอนุเคราะห์กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศพิจารณากรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่ากรอบเจรจา ฉบับปรับปรุงมีเนื้อหาที่เหมาะสม ครอบคลุมและสอดคล้องกับประเด็นการเจรจาเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน จึงไม่มีประเด็นเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญฤทธิ์ กัลยาณมิตร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน

โทร 0-2507-7473

โทรสาร 0-2547-5622

ด่วนที่สุด
ที่ พณ 0810/ 0217

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
44/100 ถ.นนทบุรี 1 อ.เมือง
จ.นนทบุรี 11000

25 มกราคม 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศต่างๆ
เรียน อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กค 0703/ว.58 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการต่างประเทศ ขอให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ให้ความเห็น
ต่อกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ฉบับปรับปรุง) นั้น

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าไม่มีประเด็นที่ต้องแก้ไขในส่วนที่
เกี่ยวข้อง เนื่องจากกรอบการเจรจาความตกลงฉบับดังกล่าวไม่มีประเด็นที่ขัดกับหลักการของพระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพ้องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

โทร.02-5474425-26

โทรสาร.02-5474427

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/๓๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/ว.๕๘ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการต่างประเทศได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ความเห็นเกี่ยวกับกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทย
กับประเทศต่างๆ (ฉบับปรับปรุง) ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมแต่อย่างใด
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

โทรสาร. ๐ ๒๒๖ ๖๒๐๑

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๔๒๐-๓ ต่อ ๓๓๐๓ (นายจันทพันธ์) หรือ ๓๓๑๓ (นางสาวปภิตตาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๔๒๖

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ที่ ยธ ๐๒๐๗/๐๓๐๕

กระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ
เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/ว ๕๘ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการต่างประเทศขอให้พิจารณากรอบการเจรจาความตกลง
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ฉบับปรับปรุง ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้ว เห็นชอบกับร่างกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อส่งเสริม
และคุ้มครองการลงทุนดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงษ์ กิตชารักษ์)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๘๐๘๓

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๔๗

สรุปประเด็นสำคัญในการเสวนา
เรื่อง การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ
ในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
วันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2552 เวลา 10.00-12.00 น.
ณ ห้องประชุม 3 กระทรวงการต่างประเทศ

เมื่อวันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2552 กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้จัดการเสวนาในประเด็นเรื่องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ (investor-state dispute settlement – ISDS) และผลกระทบของมติคณะรัฐมนตรีปี 2552 ที่จำกัดการใช้กระบวนการดังกล่าวในสัญญาที่รัฐทำกับนักลงทุนเอกชน โดยมีนายปิยวัชร นิยมฤกษ์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานฯ สารสำคัญของการประชุม สรุปได้ ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

ประธานฯ แจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุมว่า เพื่อหารือเกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับนักลงทุนเอกชนภายใต้ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน โดยพิจารณาผลกระทบของมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 27 ม.ค. 2547 และ วันที่ 28 ก.ค. 2552 ซึ่งกำหนดให้สัญญาทุกฉบับระหว่างรัฐและเอกชนที่ประสงค์จะรวมข้อบทอนุญาโตตุลาการต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายกรณี โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการสรุปภาพรวมการเจรจาความตกลงฯ กับประเทศต่างๆ 54 ประเทศ รวมทั้งกลไกข้อบทการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชนโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ (Investor-state dispute settlement) ที่ให้สิทธิเอกชนในการฟ้องรัฐบาลเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย

วาระที่ 2 เรื่องพิจารณา

2.1 ผลกระทบของมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 27 ม.ค. 2547 และ วันที่ 28 ก.ค. 2552 ต่อการใช้อนุญาโตตุลาการในสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน

ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ให้ข้อคิดเห็น ดังนี้

2.1.1 ศ. ดร. พิชัยศักดิ์ หรยางกูร

(1) การใช้อนุญาโตตุลาการเป็นกลไกในการระงับข้อพิพาททางเศรษฐกิจ และเป็นมาตรฐานสากล ดังนั้นการจำกัดหรือยกเลิกการใช้อนุญาโตตุลาการจึงสวนทางกับหลักปฏิบัติสากล

(2) สาเหตุพื้นฐานที่ทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐและเอกชนคือ การที่ไทยขาดหน่วยงานที่เชี่ยวชาญในการทำสัญญาอย่างรอบคอบและรัดกุม วิธีแก้ไขจึงควรจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบการทำสัญญาของรัฐอย่างจริงจัง รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และปรับปรุงการจัดทำสัญญาการลงทุน การบริหารสัญญา และการระงับข้อพิพาท

2.1.2 นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์

ไทยได้ให้ความยินยอมล่วงหน้า และได้ให้สิทธิแก่นักลงทุนในการเลือกกลไก

อนุญาตตุลาการเพื่อฟ้องรัฐไว้แล้วในความตกลง ฯ หลายฉบับของไทย เช่น ไทย-แคนาดา ไทย-สหภาพเศรษฐกิจเบลโกลักเซมเบิร์ก เป็นต้น แม้ว่าความตกลง ฯ บางฉบับจะไม่เขียนอย่างชัดเจนว่า ไทยให้ความยินยอมล่วงหน้า แต่โดยนัยข้อบทในการระงับข้อพิพาทสามารถตีความได้ว่า ไทยให้ความยินยอม ดังนั้นการจำกัดการใช้อนุญาตตุลาการจึงเป็นการผิดพันธกรณีภายใต้ความตกลง ฯ

2.1.3 นายวัลลภ นาคบัว ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม

(1) ร่าง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการที่ห้ามใช้อนุญาตตุลาการในทุกสัญญาของรัฐมาจากสาเหตุที่รัฐแพ้คดีบ่อยครั้งในการตัดสินคดีของอนุญาตตุลาการ

(2) ถึงแม้ว่ามติ ครม. ในการจำกัดการใช้อนุญาตตุลาการ จะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่วิธีการดังกล่าวจะช่วยให้การทำสัญญามีความรอบคอบมากขึ้น

(3) ถึงแม้ว่ามติ ครม. จะกำหนดให้การใช้อุญาตตุลาการจะต้องขอความเห็นชอบจาก ครม. เป็นรายกรณี แต่หากสัญญานั้น ๆ ได้รับความคุ้มครองภายใต้ความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (BIT) ก็มีแนวโน้มว่า ครม. จะให้ความเห็นชอบ การขอความเห็นชอบน่าจะเป็นเพียงประเด็นพิธีการ (formality) เท่านั้น

2.1.4 รศ. ดร. อนันต์ จันทโรภากร

ความตกลง ฯ หลายฉบับได้ให้สิทธิและทางเลือกแก่นักลงทุนในการนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการอนุญาตตุลาการ ดังนั้น การที่มติ ครม. จำกัดสิทธิของนักลงทุนในการเลือกใช้อุญาตตุลาการ อาจนำไปสู่การผิดพันธกรณีตามความตกลง ฯ และความรับผิดชอบของรัฐ (State responsibility) ตามกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนจะลดความน่าเชื่อถือในการลงทุนของประเทศไทย และทำให้ต้นทุนของโครงการลงทุนสูงขึ้น เนื่องจากไทยเป็นภาคีสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (The Multilateral Investment Guarantee Agency - MIGA) ซึ่งกำหนดว่า การไม่ใช้อุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทถือเป็นความเสี่ยงทางการเมือง (political risk) ดังนั้น มติ ครม. อาจทำให้นักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนในไทยต้องเสียค่าเบี้ยประกัน (insurance premium) สูงขึ้น เพราะมีความเสี่ยงสูงขึ้น ทำให้โครงการลงทุนในไทยมีต้นทุนแพงขึ้น และสุดท้ายภาระดังกล่าวก็จะถูกผลักไปให้กับผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้บริการโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ

2.1.5 นายศรัชย์ สิริวิทยกุล ผู้แทนศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาหากไกล่เกลี่ยแทน หากไม่ต้องการใช้อุญาตตุลาการ เช่น การไกล่เกลี่ย (Mediation)

2.1.6 นายเดชอุดม ไกรฤทธิ

(1) การจำกัดการใช้อนุญาตตุลาการภายหลังจากที่รัฐแพ้คดีแล้ว อาจไม่เหมาะสมนัก เนื่องจากสาเหตุการแพ้คดีไม่ได้เกิดจากระบบอนุญาตตุลาการ แต่เกิดจากการทำสัญญาที่ไม่รอบคอบหรือความไม่พร้อมในการสู้คดี หรือปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่นในระบบราชการ ซึ่งนำไปสู่การยกเว้นสัญญาที่ไม่รอบคอบรัดกุม ดังนั้น จึงควรแก้ไขที่ต้นเหตุมากกว่า

(2) มติ ครม. ดังกล่าวให้ผลเสมือนเป็นการแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ครม. ไม่สามารถกระทำโดยที่รัฐสภาไม่เห็นชอบได้

(3) ประเทศไทยอาจพิจารณาเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions และความตกลงองค์การการค้าโลกเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใสและลดการฉ้อโกงในระบบการทำสัญญาของรัฐ ซึ่งอาจช่วยแก้ปัญหาเรื่องความคืบหน้าของสัญญาที่เป็นผลให้รัฐแพ้คดีในระบบอนุญาโตตุลาการ

2.1.7 ผ.ก.องกฎหมาย กรมสนธิสัญญา กระทรวงการต่างประเทศ

(1) มติ ครม. ไม่สามารถจำกัดการใช้อนุญาโตตุลาการได้ เนื่องจากในความเป็นจริง นักลงทุนสามารถใช้สิทธิภายใต้ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนในการยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการได้

(2) มติ ครม. อาจขัดกับกฎหมายภายใน อาทิ พ.ร.บ. ปีโตรเลียม พ.ศ. 2514 (ปรับปรุงถึงฉบับที่ 5/2534) ซึ่งกำหนดอย่างชัดเจนให้ใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาท ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ที่ต้องเลือกระหว่างการปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัติตามมติ ครม.

(3) การที่รัฐบาลไม่ปฏิบัติตามพันธะความตกลง ฯ โดยจำกัดสิทธิการใช้อนุญาโตตุลาการ อาจขัดรัฐธรรมนูญมาตรา 82¹ ที่กำหนดให้รัฐต้องปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(4) มติ ครม. อาจส่งผลให้หน่วยงานราชการไทยในต่างประเทศต้องสละความคุ้มกันทางการทูต เพราะที่ผ่านมา หากจะต้องทำสัญญากับเอกชนในต่างประเทศ สอท. สกญ. ในต่างประเทศจะไม่ใช่ศาลภายในประเทศนั้นๆ เพราะได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันจากอำนาจศาล แต่จะใช้ไกลอนุญาโตตุลาการแทน แต่มติ ครม. ดังกล่าวไปจำกัดสิทธินี้ ทำให้ สอท. สกญ. จะต้องไปใช้ศาลท้องถิ่น ซึ่งเป็นการสละเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน

2.1.8 นายปรีชาญา อยู่ประเสริฐ

(1) รัฐไม่ได้แพ้คดีในการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการเสมอไป หากคิดเป็นสัดส่วนแล้ว กรณีที่รัฐชนะคดีกับกรณีที่รัฐแพ้คดีคิดเป็นสัดส่วนเท่าๆ กัน แต่กรณีที่รัฐชนะคดีนั้น ไม่ได้ได้รับความสนใจ

¹ มาตรา 82 ระบุว่า "รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค ตลอดจนต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ รัฐต้องส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับนานาประเทศ ตลอดจนต้องให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ"

เท่ากับกรณีที่มีรัฐแพ้คดี ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติผลคดีในการระงับข้อพิพาทระหว่าง ประเทศในปี 2551 ว่า รัฐชนะคดีคิดเป็นร้อยละ 53.12 (ในคดีทั้งหมด 96 คดีรัฐชนะ 51 คดี) ตามรายงานของ อังค์ถัดปี 2551

(2) รัฐควรต้องคำนึงด้วยว่า มีนักลงทุนไทยไปลงทุนในต่างประเทศจำนวนมาก การ จำกัดการใช้อนุญาตตุลาการในความตกลงฯ จะส่งผลกระทบต่อให้นักลงทุนไทยได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ในต่างประเทศด้วย ดังเช่นในกรณีบริษัท CATS ในประเทศกัมพูชา

2.1.8 นายวรรณชัย บุญบำรุง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่าง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการที่เสนอโดยกระทรวงยุติธรรม ให้ยกเลิกการใช้อนุญาตตุลาการ ในทุกสัญญาของรัฐกับเอกชน จะส่งผลกระทบต่อมากกว่ามติ ครม. ที่ให้ขออนุมัติเป็นรายกรณีไป เนื่องจากจะส่ง สัญญาในทางลบต่อบรรยากาศการลงทุน

2.1.9 นายวรวิทย์ ทวาทสิน ผู้แทนสำนักประธานศาลฎีกา

ควรให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและชัดเจนแก่ ครม. เพื่อให้ ครม. รับทราบถึงผลกระทบที่กว้างขวาง จากมติ ครม. นอกจากนี้ หากทุกสัญญาของรัฐที่จะใช้อนุญาตตุลาการต้องผ่านการพิจารณาของ ครม. อาจ เป็นการสร้างภาระโดยไม่จำเป็นให้แก่ ครม. เนื่องจากจะทำให้เกิดความล่าช้าและจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ของนักลงทุน

2.1.10 นายปริญญา การนทีกิจ ผู้แทนสำนักอัยการสูงสุด

เมื่อเปรียบเทียบกับภาคเอกชน รัฐยังมีข้อเสียเปรียบในระบบการจัดทำและตรวจสอบ สัญญา กอปรกับมีปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขาดแคลนบุคลากรที่ เชี่ยวชาญมีความรู้ความสามารถ

2.1.11 รศ. ธิติพันธ์ เชื้อบุญชัย

ความบกพร่องในการจัดทำและการตรวจสอบสัญญาจะไม่เป็นผลดีต่อการลงทุนของประเทศ ไทย นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการเลือกคณะอนุญาตตุลาการที่จะมีความเข้าใจอย่างดีใน สถานการณ์ของประเทศไทย

2.1.12 รวม กต.

(1) ในการทำสัญญา ควรพิจารณาแก้ไข 2 ประเด็นหลักในเรื่ององค์ความรู้และจริยธรรม (ปัญหาคอรัปชั่น)

(2) การจำกัดการใช้อนุญาตตุลาการจะเป็นการสวนกระแสเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์

2.1.13 ประธานฯ ได้สรุปการประชุม ดังนี้

(1) ที่ประชุมมีความเป็นห่วงต่อมติ ครม. ปี 2552 ที่ส่งสัญญาในทางลบต่อการลงทุน ซึ่ง อาจจะขัดแย้งต่อพันธกรณีทวิภาคี รวมทั้งกฎหมายภายในและรัฐธรรมนูญ

(2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยควรศึกษารายละเอียดจากการตัดสินใจโดยเฉพาอย่างยิ่ง กรณีที่ฝ่ายไทยเป็นฝ่ายแพ้คดี เพื่อศึกษาถึงเหตุผลที่รัฐแพ้ ความเชี่ยวชาญของบุคคลในการตรวจร่างสัญญา การดำเนินการสู้คดี และประเด็นจริยธรรม (การฉ้อโกง)

(3) ประเทศไทยควรพิจารณาเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions และความตกลงองค์การการค้าโลกเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใสให้แก่ระบบการทำสัญญาของรัฐ

(4) ควรจัดให้มีการจัดอภิปรายสาธารณะในเรื่องนี้อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความตระหนักรู้ให้แก่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้แทนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับอาสาที่จะดำเนินการต่อไป

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

21 ธันวาคม 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมการเสวนาระดมความคิด
เรื่อง การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ
ในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
วันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2552 เวลา 10.00-12.00 น.
ณ ห้องประชุม 3 กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

1. นายเกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
2. นายปิยวัชร นิยมฤกษ์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (ประธานการประชุม ฯ)
3. นางกฤษณา จันทระประภา อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
4. นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
บริษัท เดชอุดม แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด
5. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ ประธานกรรมการบริษัท เดชอุดม แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด
บริษัท ฮันตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
6. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ กรรมการอิสระบริษัท ฮันตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
7. นายพิสุทธิ พลภักดิ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการบริษัท ฮันตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทย
แลนด์) จำกัด
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
8. ศ. พิชัยศักดิ์ หวังนงนุช หัวหน้าแผนกกฎหมายพาณิชย์ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
9. นายวรรณชัย บุญบำรุง กรรมการร่างกฎหมายประจำสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานระงับข้อพิพาท
10. นายปรัชญา อยู่ประเสริฐ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รศ. ธิติพันธ์ เชื้อบุญชัย อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
12. รศ. ดร. อนันต์ จันทโรภากร ผู้อำนวยการปริญญาโทภาคภาษาอังกฤษ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สำนักงานศาลยุติธรรม
13. นายวรวุฒิ ทวาทสิน เลขานุการประธานศาลฎีกา
14. นายสรวิศ ลิ้มปริงซี่ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น สำนักประธานศาลฎีกา

30 ธันวาคม 2552

เรื่อง การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปประเด็นสำคัญในการเสวนาเรื่องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ
ในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 ให้ปรับปรุงมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2547 เรื่อง การทำสัญญาสัมปทานระหว่างรัฐกับเอกชน โดย กำหนดว่าสัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป รวมทั้งให้กระทรวงยุติธรรมนำร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการกลับไปศึกษาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง และตามที่การประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ครั้งที่ 8/2552 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2552 ได้พิจารณาประเด็นนี้ และมอบหมายให้ประธานผู้แทนการค้าไทยประมวล เรื่องการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท และให้เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ได้จัดการเสวนาเพื่อศึกษาผลกระทบของมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552 ณ กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีผู้แทนจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญในวิธีอนุญาโตตุลาการเข้าร่วมการเสวนา กระผม เห็นว่า สำคัญของการเสวนาเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในประเด็นการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการอย่างมาก จึงขอเรียนเสนอสรุปสาระสำคัญในการเสวนาดังกล่าวมาพร้อมนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) และขอกราบเรียนประเด็นสำคัญและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีทั้งสองฉบับ (เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2547 และ 28 กรกฎาคม 2552) จะไม่ได้ห้ามใช้วิธีอนุญาโตตุลาการ แต่ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป (เช่น โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2552) โดยมุ่งหวังให้กระบวนการทำสัญญาของรัฐมีความรอบคอบและรัดกุมมากขึ้น แต่มติดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบใน 2 มิติ ได้แก่ มิติด้านกฎหมายและมิติด้านนโยบายยุทธศาสตร์การลงทุน ดังนี้

1.1 มิติด้านกฎหมาย

1.1.1 มติคณะรัฐมนตรีฯ อาจขัดกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยมีอยู่ ตามความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนซึ่งไทยทำไปแล้วกับ 35 ประเทศ และอยู่

/ระหว่างการ...

ระหว่างการจัดทำกับอีก 54 ประเทศ โดยในความตกลงฯ บางฉบับ เช่น ความตกลงฯ ระหว่างไทยกับสหภาพเศรษฐกิจเบลโกลักเซมเบิร์ก และความตกลงฯ ระหว่างไทยกับแคนาดา ได้ให้ความยินยอมล่วงหน้าให้นักลงทุนเอกชนสามารถเลือกใช้วิธีอนุญาโตตุลาการเพื่อฟ้องร้องรัฐหากผิดพันธกรณีตามความตกลงฯ ในขณะที่ความตกลงฯ ฉบับอื่น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ระบุความยินยอมล่วงหน้า แต่สามารถตีความได้ว่า ไทยยินยอมให้นักลงทุนเอกชนเลือกใช้วิธีอนุญาโตตุลาการได้ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีหรือกฎหมายที่จำกัดการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการจึงไม่สอดคล้องหรือขัดกับสิทธิของนักลงทุนที่จะเลือกใช้วิธีอนุญาโตตุลาการภายใต้ความตกลงฯ ซึ่งเป็นการผิดพันธกรณีระหว่างประเทศ และนำไปสู่กรณีตามหลักความรับผิดชอบของรัฐ (state responsibility) ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งรัฐที่ผิดพันธกรณีจะต้องรับผิดชอบ

1.1.2 มติคณะรัฐมนตรีฯ อาจขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 82 ซึ่งกำหนดว่า รัฐบาลจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งต้องส่งเสริมการค้า การลงทุน กับนานาประเทศ ตลอดจนต้องให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ

1.1.3 มติคณะรัฐมนตรีฯ อาจขัดกับพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 มาตรา 53 และ 67 ซึ่งกำหนดชัดเจนให้ใช้วิธีอนุญาโตตุลาการเป็นกลไกในการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

1.1.4 มติคณะรัฐมนตรีฯ อาจทำให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศต้องสละความคุ้มกันทางการทูต เนื่องจากหนังสือสัญญามาตรฐานในการทำสัญญาโดยสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่กับเอกชนต่างประเทศที่ใช้อยู่ กำหนดให้ใช้วิธีอนุญาโตตุลาการ ด้วยเหตุนี้ เมื่อคำนึงถึงข้อพิจารณาว่า สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ได้รับความคุ้มกันจากเขตอำนาจศาลในประเทศของรัฐผู้รับหากมติคณะรัฐมนตรีจำกัดการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ไทยจะต้องใช้ศาลท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการสละความคุ้มกันทางการทูต และผิดธรรมเนียมปฏิบัติทางการทูต

1.2 มิติด้านนโยบายยุทธศาสตร์เพื่อการส่งเสริมการลงทุนของไทย

1.2.1 มติคณะรัฐมนตรีฯ อาจเป็นการส่งสัญญาณเชิงลบต่อนักลงทุน เนื่องจากการขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนเป็นรายกรณี ทำให้เกิดความไม่แน่นอนและล่าช้า กอปรกับที่ผ่านมา ประเทศไทยมีสัญญาณเชิงลบทางการลงทุนหลายครั้งแล้ว เช่น กรณีความไม่สงบทางการเมือง กรณีมาบตาพุด เป็นต้น

1.2.2 มติดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน และความตกลงเขตการค้าเสรี เพราะอาจส่งผลให้ประเทศคู่เจรจาปฏิเสธที่จะเจรจากับไทย เนื่องจากข้อบทเรื่องวิธีอนุญาโตตุลาการเป็นหัวใจสำคัญของความตกลงฯ

1.2.3 โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคีสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (Multilateral Investment Guarantee Agency - MIGA) การไม่ใช้วิธีอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทจัดเป็นความเสี่ยงทางการเมือง (political risk) ซึ่งจะส่งผลให้ลำดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน

ของประเทศไทยลดลง และนักลงทุนต่างประเทศอาจต้องเสียค่าเบี้ยประกัน (insurance premium) เพิ่มขึ้น เพราะมีความเสี่ยงสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตในโครงการลงทุนสูงขึ้น และจะทำให้ นักลงทุนต่างประเทศซึ่งเข้ามาประมวลโครงการในไทยโดยเฉพาะโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานเสนอ ราคาที่สูงขึ้น และในที่สุด จะผลักดันราคาที่สูงขึ้นให้กับผู้บริโภคซึ่งคือประชาชนไทย

1.2.4 มติคณะรัฐมนตรีฯ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทยแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อนักลงทุนไทยในต่างประเทศในการได้รับความคุ้มครองการลงทุนโดยการใช้อธิปไตยตุลาการเช่นกัน เพราะความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนจะใช้คุ้มครองนักลงทุนไทยในต่างประเทศด้วย

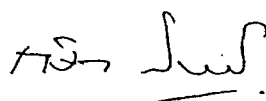
1.2.5 มติดังกล่าวเพิ่มภาระให้คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนจำนวนมาก ซึ่งหากการพิจารณามีความล่าช้า ก็ส่งผลกระทบต่อ การลงทุน

2. ที่ประชุมฯ มีความเห็นตรงกันว่า สาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้รัฐแพ้คดีในการชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในหลายคดีนั้น ไม่ได้เกิดจากข้อบกพร่องของวิธีอนุญาโตตุลาการ แต่เกิดจากการร่างสัญญาที่ไม่รอบคอบและรัดกุมเพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นปัญหาเรื่องการบริหารสัญญา ซึ่งอาจรวมถึงความไม่โปร่งใส จริยธรรมของกระบวนการประมวล การขาดความชำนาญในการต่อสู้ในวิธีอนุญาโตตุลาการ ดังนั้น การจำกัดการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทซึ่งเป็นกลไกสากล จึงเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุและไม่ตรงจุด

3. กระผมจึงขอกราบเรียนเสนอความเห็นที่ คณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาทบทวนมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งพิจารณาร่างแผนระยะยาวเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องร่างสัญญาของรัฐตามนัย ข้อ 2 เช่น การพัฒนาบุคลากร การเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ หรือความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น

จึงขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาข้อ 3

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเกษิต ภิมรัมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ 0 2643 5000 ต่อ 4067

โทรสาร 0 2643 5247

สรุปผลการอภิปรายสาธารณะรอบเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน
วันที่ 27 มกราคม 2553 ณ วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ

เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2553 กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้จัดการอภิปรายสาธารณะรอบเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งภาครัฐและเอกชน ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 190 ซึ่งกำหนดให้หนังสือสัญญาลักษณะต่างๆ ที่มีความสำคัญจะต้องเสนอรอบเจรจาและจัดรับฟังความคิดเห็นประชาชนในช่วงการจัดทำกรอบการเจรจาดังกล่าวสาระสำคัญของการอภิปราย สรุปได้ ดังนี้

1. ผู้เข้าร่วม การอภิปรายสาธารณะได้รับการตอบรับด้วยดีจากทุกภาคส่วน มีผู้เข้าร่วมประมาณ 150 คน โดย รมว.กต. ได้กล่าวเปิดการอภิปรายสาธารณะ และได้ให้แนวนโยบายว่า การลงทุนระหว่างประเทศเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ แต่การลงทุนจะต้องรับผิดชอบต่อชุมชนและปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ รวมถึงหลัก rule of law และได้กล่าวถึงนโยบายการลงทุนของไทยซึ่งต้องมอง 2 มิติ คือ มิติที่ประเทศไทยเป็นผู้รับการลงทุนแล้ว และมิติของประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ส่งออกการลงทุนด้วย โดยความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนควรจะสนองได้ทั้ง 2 มิติ

2. ภาพรวมการเจรจาความตกลงฯ และกรอบการเจรจา ขณะนี้ประเทศไทยมีความตกลงฯ ที่ลงนามแล้วจำนวน 42 ฉบับ โดย 35 ฉบับมีผลบังคับใช้แล้ว สำหรับกรอบการเจรจาที่กระทรวงฯ เสนอใช้แนวทางตามมาตรฐานสากลของความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนทั่วไป ซึ่งมีลักษณะเป็นความตกลงแม่บทที่สามารถใช้เจรจากับทุกประเทศ โดยครอบคลุมสาระสำคัญ ได้แก่ ขอบเขตความตกลงฯ (เฉพาะการลงทุนทางตรง) การ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติ การ प्रतिบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน การเวนคืนและการชดเชยค่าเสียหายจากการเวนคืน การชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรง การโอนเงินลงทุน การรับช่วงสิทธิตามความตกลงฯ และการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชนและระหว่างรัฐกับรัฐ

3. ภาพรวมการลงทุนในประเทศไทย การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment – FDI) ในปี 2552 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 18 จากปี 2551 ที่มีมูลค่าประมาณ 3 แสนล้านบาท โดยนักลงทุนต่างประเทศที่มีการลงทุนสูงสุดในไทยตามลำดับ คือ ญี่ปุ่น จีน และสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ นักลงทุนไทยได้ขยายการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น อาทิ กัมพูชา ลาว เวียดนาม รวมทั้งขยายไปถึงจีนและอินเดีย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีกิจกรรมและมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การนำนักลงทุนไทยเข้าร่วมงานในต่างประเทศ (Road

Show) หรือการจัดตั้ง 'One Start One Stop Service' (OSOS) ในเดือนพฤศจิกายน 2552 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน เป็นต้น

4. ประเด็นข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วม

4.1 ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย-TDRI) เห็นด้วยกับกรอบการเจรจาที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอเพราะเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ และเห็นด้วยว่า การเจรจาความตกลงฯ ควรใช้กับการลงทุนทางตรง และอาจยกเลิกระบบการขอรับอนุญาตเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองการลงทุน (Certificate of Approval for Protection- CAP) และควรจำกัดขอบเขตเรื่องการเงินข้ามให้แคบลง สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทด้วยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งนักธุรกิจห่วงกังวล และคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สัญญาทุกประเภทที่จะใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการจะต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายกรณีไปนั้น ปัญหาของอนุญาโตตุลาการมิได้เกิดจากกระบวนการอนุญาโตตุลาการ แต่น่าจะเกิดจากความบกพร่องในการจัดทำหรือตรวจสอบสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน จึงน่าจะปรับปรุงแก้ไขตรงจุดนี้

4.2 ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เห็นว่า ความตกลงฯ จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนต่างชาติ เพราะเป็นหลักประกันว่า การลงทุนของตนจะได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ นักลงทุนไทยน่าจะได้ประโยชน์จากข้อบทในความตกลงฯ ในส่วนของการคุ้มครองการเงินและการชดเชย การชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรง การใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน และเห็นว่า ระบบอนุญาโตตุลาการไม่มีปัญหาในตัวของมันเอง เนื่องจากมีกลไกการบังคับใช้คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการอยู่ที่ศาลไทย และย้ำความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการดังกล่าว ซึ่งหากมีการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจะทำให้กระบวนการอนุญาโตตุลาการได้รับการยอมรับมากขึ้น

5. ประเด็นสำคัญจากช่วงถาม - ตอบ

5.1 เอกชนต้องการให้รัฐสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันในต่างประเทศ อย่างเช่นในมาเลเซียและสิงคโปร์ ที่ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการเสริมสร้างการลงทุนในต่างประเทศ

5.2 ความตกลงฯ ควรให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อชุมชนของการลงทุนต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็น สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ปัญหาโลกร้อนและประเด็นอื่นๆ ซึ่ง กรมเศรษฐกิจฯ รับที่จะไปพิจารณา แต่เห็นว่า ความตกลงฯ แต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันไป ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนมีวัตถุประสงค์หลักเรื่องการลงทุน สำหรับเรื่องความรับผิดชอบต่อชุมชนก็อาจใช้กลไกหรือความตกลงฯ อื่น เช่น ขณะนี้ กรมเศรษฐกิจฯ กำลังศึกษา Code of Conduct ของ OECD เรื่อง Multinational Enterprises อยู่

5.3 ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการหรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการลงทุนในกระบวนการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ

5.4 การใช้กระบวนการอนุญาตโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทจากสัญญาระหว่างรัฐและเอกชนไม่เหมาะสม เนื่องจากศาลปกครองพิจารณาคดีสัญญาสัมปทานอยู่แล้ว นอกจากนี้ การใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตโตตุลาการ (ซึ่งใช้แพร่หลายในข้อพิพาททางการค้า) อาจไม่เหมาะกับข้อพิพาทที่มีผลประโยชน์สาธารณะเกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาด้วยว่า หากเป็นการฟ้องร้องการผิดพันกรณีตามความตกลงฯ ศาลไทยจะมีอำนาจพิจารณาหรือไม่

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

19 กุมภาพันธ์ 2552

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0703/411

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม.10400

25 มีนาคม 2553

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ภาพรวมการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของประเทศไทย
2. กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและเอกสารประกอบ
3. สรุปผลการประชุมเรื่องกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2552
4. รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหนังสือแสดงความคิดเห็นต่อร่างกรอบการเจรจา
5. สรุปผลการเสวนาเรื่องการใช้ใบอนุญาตไต่ตูลาการในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552
6. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต 0703/1743 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2552 เรื่องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ
7. สรุปผลการอภิปรายสาธารณะเรื่องกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2553
8. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0402/3502 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2553

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลการคุ้มครองการลงทุนตามพันธกรณีในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนพิจารณาเห็นว่า ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนเป็นหนังสือที่น่าจะเข้าข่ายมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 จึงควรดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญฯ โดยเฉพาะการเสนอกรอบการเจรจาให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการเจรจาจัดทำความตกลงฯ กับประเทศต่างๆ

กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเรียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนี้

/1. ...

1. ภูมิหลังและประโยชน์จากการจัดทำความตกลงฯ

ประเทศไทยได้เริ่มเจรจาความตกลงฯ กับต่างประเทศนับแต่ช่วงก่อนปี 2503 ปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามในความตกลงฯ แล้ว 42 ฉบับ โดยมีผลใช้บังคับแล้ว 35 ฉบับ และอยู่ระหว่างการเจรจา 54 ฉบับ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 ความตกลงฯ ดังกล่าวเป็นแบบมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันของนานาประเทศที่รัฐจะให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศตนตามมาตรฐานระหว่างประเทศ จนถึงขณะนี้ มีการจัดทำความตกลงฯ ประเภทนี้ ทั่วโลกประมาณ 2,676 ฉบับ ความตกลงฯ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในนโยบายการลงทุนของไทย เนื่องจากเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติว่า การลงทุนของตนในไทยจะได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ และเป็นการสร้างความมั่นใจให้นักลงทุนไทยออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้นในทำนองเดียวกัน

2. สาระสำคัญของความตกลงฯ และกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

ความตกลงฯ กำหนดหลักการสำคัญในการให้ความคุ้มครองการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในด้านต่างๆ ดังนี้ การคุ้มครองจากการเวนคืน การโอนเงินได้โดยเสรี การปฏิบัติตัวอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมและเช่นเดียวกับนักลงทุนซึ่งเป็นคนชาติของประเทศคู่ภาคีหรือนักลงทุนชาติอื่นๆ ในประเทศคู่ภาคี การชดเชยความสูญเสียจากเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดในประเทศที่ลงทุน การระงับข้อพิพาทโดยกระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างรัฐกับนักลงทุนเอกชน ทั้งนี้ พันธกรณีตามความตกลงฯ มีกฎหมายรองรับที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 และพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 เป็นต้น

3. การดำเนินการเจรจาความตกลงฯ

โดยที่ความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาที่อาจเข้าข่ายตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เพราะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวางและมีผลผูกพันการค้าการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ จึงต้องจัดทำกรอบการเจรจา เสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการเจรจา ในขณะนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงชะลอการเจรจาไว้ระยะหนึ่งและได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามบทบัญญัติของมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญฯ ดังนี้

3.1 ยกร่างกรอบการเจรจา โดยคำนึงถึงเนื้อหาของความตกลงฯ ที่ไทยได้ทำกับประเทศต่างๆ แล้วเป็นพื้นฐาน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 และได้ประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงร่างฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) โดยไม่มีส่วนราชการใดขัดข้องต่อสาระสำคัญของกรอบการเจรจา ทั้งนี้ ความคิดเห็นของส่วนราชการต่างๆ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

3.2 รับฟังความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยการจัดการเสวนาเรื่องอนุญาโตตุลาการในความตกลงฯ เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2552 ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5 โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าอนุญาโตตุลาการที่ความตกลงฯ กำหนดเป็นกลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชนที่เป็นมาตรฐานสากล และช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างประเทศ รวมทั้งเชื้อประโยชน์ในการให้ความคุ้มครองนักลงทุนไทยในต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้กราบเรียน

นายกรัฐมนตรีถึงผลกระทบในมิติต่างๆ หากไทยจะจำกัดการใช้กระบวนการอนุญาตดูแลการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 เรื่องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 6

3.3 รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยได้นำร่างกรอบการเจรจา บรรจุไว้ในเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชนเข้าถึง และให้ข้อคิดเห็นและต่อมาได้จัดการอภิปรายสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและบุคคลจากทุกภาคส่วน เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2553 ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 7 ซึ่งผู้เข้าร่วมเห็นด้วยกับกรอบการเจรจา ซึ่งยึดถือตามหลักเกณฑ์ระหว่างประเทศ และบริษัทเอกชนที่มีการลงทุนหรือสนใจจะไปลงทุนในต่างประเทศได้แสดงความสนใจที่จะให้ประโยชน์จากความตกลงฯ

3.4 แจ้งให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) รับทราบถึงกรอบการเจรจาและการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ โดย กนศ. ได้รับทราบเรื่องดังกล่าวแล้ว ในการประชุม กนศ. ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2553 และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะบรรจุเป็นวาระเพื่อทราบในการประชุมของคณะกรรมการฯ ในโอกาสแรกต่อไป

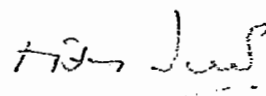
4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า การจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างภาพลักษณ์และบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย กอปรกับขณะนี้มีความตกลงฯ ที่เจรจาค้างอยู่เป็นจำนวนมาก และหลายประเทศได้สอบถามอย่างต่อเนื่องถึงความพร้อมของไทย ในการเจรจาความตกลงฯ ซึ่งในจำนวนดังกล่าว หลายประเทศมีศักยภาพในการลงทุนและนักลงทุนไทยมีความสนใจจะไปลงทุน จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากหากไทยสามารถเจรจากับประเทศดังกล่าวต่อไป โดยมีกรอบการเจรจาที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาในโอกาสแรก

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีเรื่องกรอบการเจรจาดังกล่าวแล้วและนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้กระทรวงการต่างประเทศนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 8

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจา และนำเสนอให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายภษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 4067

โทรสาร 02 643 5247

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทย
กับประเทศต่าง ๆ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/๕๑๑
ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ตามที่ได้เสนอกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครอง
การลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓
คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครอง
การลงทุนที่จะเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบ นั้น เป็นกรอบมาตรฐานที่จะใช้ในการเจรจ
ากับประเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทำความตกลงกับประเทศคู่เจรจาของไทยประมาณ
๕๕ ประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม เพื่อให้รัฐสภาได้พิจารณาด้วยว่ารัฐบาลจะใช้กรอบ
การเจรจันี้กับประเทศคู่เจรจาของไทยประเทศใดบ้าง สมควรจัดทำบัญชีรายชื่อประเทศคู่เจรจา
เสนอรัฐสภาไปพร้อมกับกรอบการเจรจาด้วย จึงได้ลงมติเห็นชอบกรอบการเจรจาตามที่
กระทรวงการต่างประเทศเสนอ โดยให้จัดทำบัญชีรายชื่อประเทศคู่เจรจาแนบท้ายกรอบ
การเจรจาเพื่อเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอให้ส่งกรอบการเจรจาในเรื่องนี้พร้อมบัญชีรายชื่อ
ประเทศคู่เจรจาแนบท้ายกรอบการเจรจาตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้นำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๗ 5๔ ๖๖๓๕

ขอแสดงความนับถือ

๙๕ -

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (F431D/ส/สารนิติ)

24 พ.ค. 2553
สำนักงานรัฐมนตรี 54855